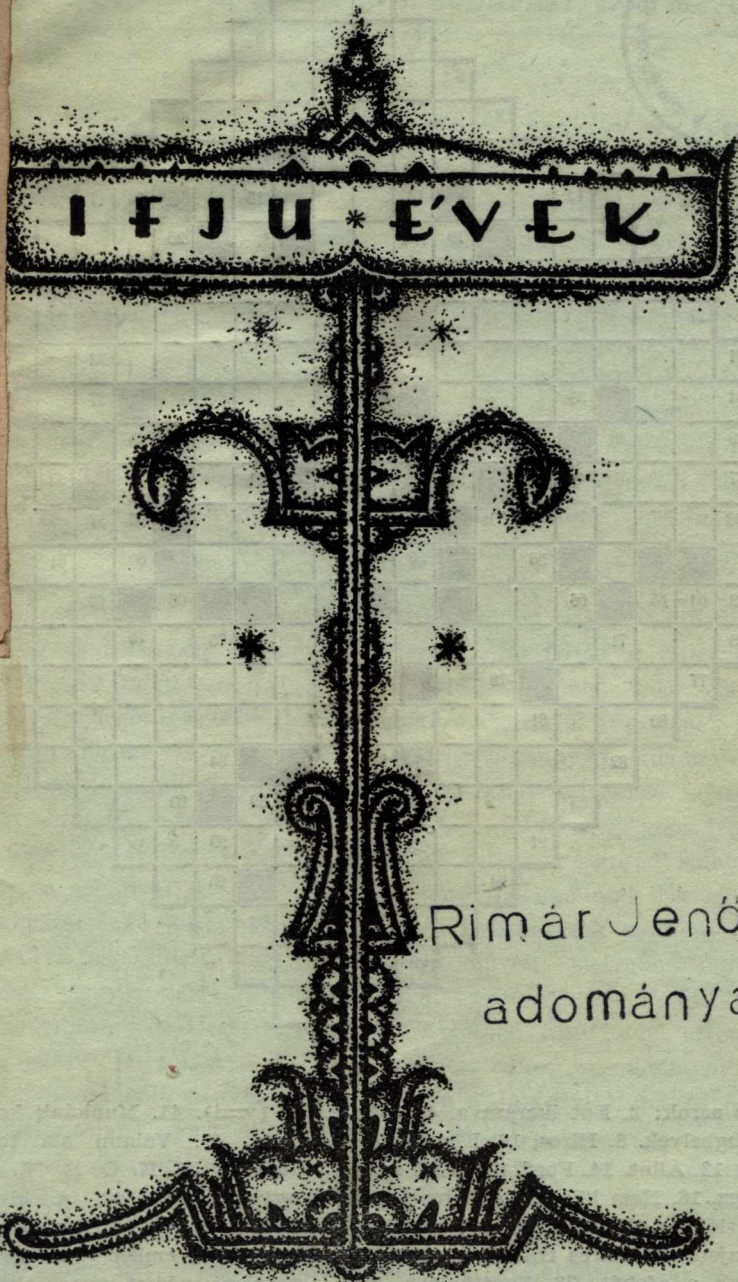

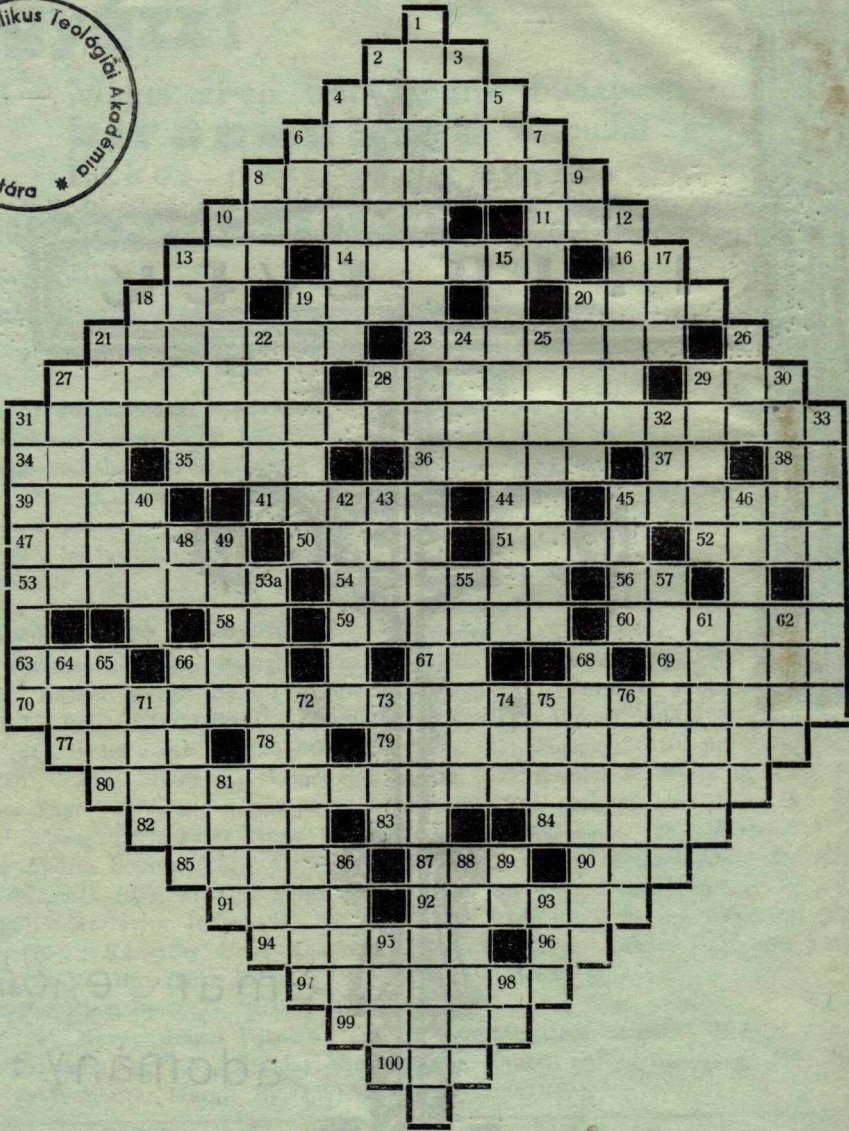
50

Utca.
Ruzsicska László ír
Bp. IV. Vörös Bálvány-u. 36.

Rimár Jenőné
adománya

KERESZTREJTVÉNY.

Vízszintes sorok: 2. Fut ikerszava. 4. Több rege. 6. Nyughelyek. 8. Híres. 10. Kivette. 11. Bibliai alak. 13. Állat. 14. Ford. illatosító szer. 16. A kertész. 18. Nem kül. 19. A kereszt feliratának rövidítése. 20. Magyar vívó atlétikai club. 21. Majom. 23. Híres francia repülő. 27. Innen hozzuk a sóskát. 28. Sporthalász. 29. Névutó. 31. Nagy magyar államférfiú szállóigévé vált mondása és neve. 34. Ford. én, lat. 35. Gyorsan megy. 36. Világrész. 37. Ford. görög betű. 38. Mássalhangzó fon. 39. Ritka női

név (y=í). 41. Munkánk koronája. 44. Ford. névelő. 45. Valami alá teszik. 47. Eyém, németül. 50. K. O. R. N. 51. Ford. régi magyar város. 52. A kivített előzi meg. 53. Régi állam Mezopotámiában. 54. Ford. kistermetű ember az újszövetségben. 56. Összevont német praepositio. 58. D. T. 59. Ezt csinálja a bagoly Arany szerint. 60. Tiszavirág, ékezethibával. 63. Költő. 66. Ford. munkát végez, ékezethibával. 67. Ford. 3.14. 69. A növények rendszerezője. 70.

Az anya a magyar irodalomban.

Sokan hallhatták olyasóink közül az egyik hiterősítő előadás megkapó történetét az anyai szeretet önfeláldozó voltáról. Ez az anya véresre ronesolta kezét, nyomorékká tette magát egész életére, de megakadályozta ilyen áron is a harang megkondulását, mert ez a déli harangszó lett volna jeladás bűnös fia kivégeztetésére.

Az anyai szeretet eszményi érzése a legkülönbözőbb korok és népek irodalmának olyan örökszép indítéka, mely, bár mindig újra meg újra megismétlődik, mégis mindig új marad. Átszővi ez a magasztos érzés a mi irodalmunkat is, nép- és műköltészetünkben egyaránt nagy szerepet játszik a női léleknek e legönzetlenebb, legáldozatosabb, legszentebb érzése.

Itt, most csak irodalmunk fénykorának két legkiválóbb költőjére szeretnék e szempontból rámutatni; *Petőfi* és *Arany* költészetében keresem az anyát.

Szinte irodalomtörténeti közhelyek már, hogy *Petőfi* „fedez fel“ szüleit, hogy ő az első költő, kinek „anyja van“. Éppen, mert már szinte kopottak ez idézetek, nem hatolunk a mélyükre. És mivel a *Petőfi* édesanyjával foglalkozó költemények javát félig-meddig öntudatlan gyermeklelkünk szívta magába, nem érezzük át igazán e sorokat: „S anyánkat, ezt az édes, jó anyát, Óh, Pistikám, szeresd, tiszteld, imádd!“, vagy: „Mi ő nekünk? azt el nem mondhatom. Mert nincsen rá szó, nincsen fogalom“; vagy: „s én csüggttem ajkán szótlannul!“ De képzeljük el most érettebb ész-

szel, micsoda tökéletes béke, megnyugvás árad a nyugtalan, kóborlókedvű iskolásfiúra anyja karjai közt; micsoda tökéletességet lát ez egyszerű, tanulatlan, szegény asszonyban a lángelméjű költő, ha anyja áldott egyéniségének jellemvonásait még ő sem tudja szavakba foglalni; végül micsoda emberfölötti értékeket lát édesanyjában az a költő, ki mesteri fokozásánál tetőpontjául az Istent megillető „imádd“ kifejezést használja! Milyen böles ez az anya a maga egyszerűségében is, kinek ajkára ezt a tanítást adja a költő: „Szeresd a virágot és ne féltsd szívedet, Mert, ki ezt szereti, rossz ember nem lehet!“ Milyen gondosnak, fiáért remegőnek látjuk őt *Petőfi* egyik könnyed, vidám verséből is, mikor így kiált csónakázó fia után: „Az istenért, ha feldölsz . . . nem féled a halált?“ akkor, mikor a szintén komolyan szerető, de józanabb apa csak fia nadrágját félti. De ki győzné csak említeni is mindazt a remek művet, melyeknek megírására az anyai szeretet ihlette *Petőfit*!

(Távolból, Egy estém otthon, sőt negatív értelemben, az édesanya szeretetének hiánya a *János vitéz*-nek és *Az apostol*nak egyik indítéka.)

Ha számban nem is ennyiszor, de jelentőségében annál inkább szerepet játszik az anya legnagyobb epikusunk, *Arany* költészetében is. Zárkózott, tartózkodó, szemérmeslelkű költő gyakran epikus műfajban közli legbensőbb érzéseit. Így állít *Arany* saját anyjának örök emléket egész sor

édesanyában. Az anyai szeretet legkülső-
ségesebb megnyilatkozásától a legmélyebb
jelentőségűig egész sorozatot találunk. Ami-

anya összeszólalkozó legényfiai közé veti
magát, mikor „... nem is Györgyöt, ha-
nem Miklóst félti“, mikor anyai gondosko-

Andrea del Sarto: Madonna.
(Az Anyák Napja alkalmából.)

kor a „Családi kör“ derűs nyugalmú, gon-
dos háziasszonya „kérő kis fiának enged
inni egyet“, amikor a gyermekét féltő

dása elkíséri az „éren és nádon“ bújdosó
Toldit, és női leleményességgel pénzzel is
akkor segíti fiát, mikor annak erre leg-

nagyobb szüksége van: a köznapi élet viszontagságaival küzködő gyermekét istápolja, óvja, menti, segíti a poklok kapuin is diadalmaskodó anya. De helytáll az anyai szeretet, ez az asszonyi gyöngédségben lakozó törhetetlen erő a történelmi hősök életének válságos pillanataiban is: Mátyást a minden áldozatra kész, erőslelkű Szilágyi Erzsébet váltja ki a fogságból, Both bajnok özvegyét a gyermekeiért érzett aggodalom óvja meg az összeroskadástól. S ha az élet lesújtó fordulata úgy hozza magával, hogy emberi zsarnokság, vagy bűn miatt nem győzedelmeskedik az anyai szeretet, Arany szokott tragikus bűnhődése következik be: a téboly, örület (Ráchel, Árva fiú), mintha a költő ezzel is kifejezné, hogy az anya lelkének ez az anyai szeretet a feuntartója, ez számára a beteljesülés, ha erről megfélekedzik, megbomlik lelkének egyensúlya.

Hogy ez alkalommal csak Petőfit és Aranyt említem, nem jelenti, hogy más költőnket kevésbé foglalkoztatja az anya alakja. Tudjuk, hogy Vörösmarty „szegény asszony“-a meg nem nevezve bár, de saját anyját örökíti meg. Tudjuk azt is, hogy Madách Imre, ki keserű tapasztalatokkal terhelt nagy műve egyik főkérdésévé a nő szerepét teszi, a magasztos jellemvonásokat anyjáról örökíti Évára. Éva, ez a sokszor hiú, néha nagyravágyó, nem ritkán könnyelmű Éva fenkölt női jellemmé emelkedik a görög- és a phalanster-színben, hol mint anya szerepel, sőt: az Isten és Lucifer harcában, mely az emberi lélekben folyik, Éva éppen anyasága révén dönt, mikor Ádámot s vele együtt az egész emberiséget megmenti az erkölesi esődtől, az elbukástól.

Évek óta nemes hagyománnyá vált az „anyák napjá“-nak megünneplése. Kicsiny

és nagy olvasóink, fiúk és leányok, határozatok el e szép napon újra, de most már teljes lelketekből és minden erőtökből, hogy édesanyátok szerető pillantása mindig csak a gyermeki hála meleg sugarát látja ezentúl szemetekben, hogy szavaitokból mindenkor csak az ő szerető beszédé-

Matyó anya gyermekeivel.

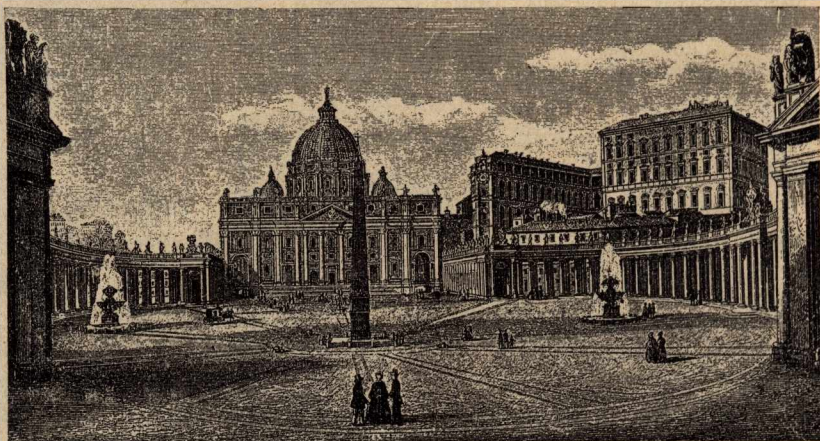
nek visszhangja esendül majd édesanyátok felé, hogy cselekedeteitekkel mindig az ő érettetek fátadó, küzködő, áldozó tetteit fogjátok meghálálni. Szeressétek őket nagyon, mert ők előbb szerettek benneteket!

Dr. Zelenka Margit.

RÓMA.

Gigászi erők, föld mélyéből szakadó hatalmas akarások raktak itt tömeget tömegre, nagyságot nagyságra. Több, mint két évezred ideái és hatalmai hagytak itt nagyszerűnél nagyszerűbb emlékeket, hogy ezer generáción át hirdessék Róma nagyságát. Nagy és monumentális itt minden: velencei puhaság, firenzei báj nem élhetne meg Róma óriások számára, óriásokrakta kolosszusi közt. Ha Firenze a derűs, lelkes ifjúság városa, Róma a hatalomra, nagy-

azt lerombolta a köztársaság, mert kicsi volt. Amit építettek a Cézárok, lerontották a császárok, mert kicsi volt. Ami így megmaradt: egy Colosseum, Pantheon, Titus-ív diktált stílust, erőt, nagyságot a pápák Rómájának. A pápai Róma versenyre kelt a császárokéval és San Pietrok születtek. Ami Rómában kisméretű, kedves, intím, az eldugva lappang palazzo-kolosszusok között, így Bramante bájos Santa Maria della Pace-kolostorudvara, és a kerek,

A Szt. Péter-templom Rómában.

ságra vágyó férfikoré. Aki Rómába lép, piciny senkinek érzi magát ezredévek örök nagysága között, de aki tud leborulni ezek előtt, és aki tud csodálni nagyot: az megszereti az Örök Várost, az naggyá lesz a nagyság közepette, azt nem szorítják össze e kolosszusok, hanem olyan szabadnak érzi magát, mint még sehol, mert végre olyan dimenziókra talált, melyek nem szorítják kalitkába lelkét.

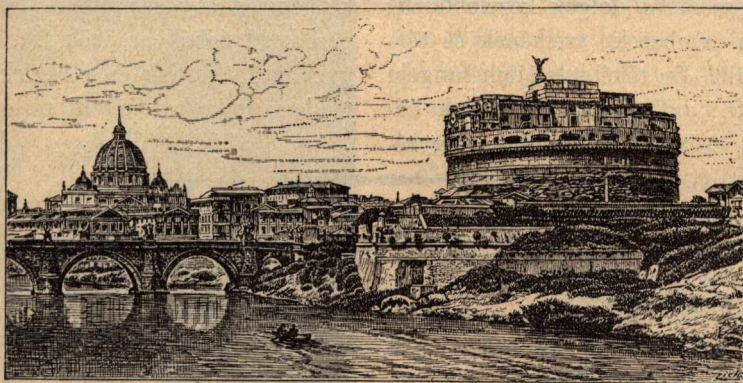
Amelyik Rómát fölépítettek a királyok,

kicsiségében tökéletes Tempietto. Különben Róma nagy építői, Bramante, Michelangelo, Bernini is a rómaiak stílusát építették, lerombolva mindig, ami méltatlan volt Rómához. Így tart ez máig: Viktor Emánuel szoborműve a világ legnagyobbjainak egyike.

Legnagyobb bámulatra az ókor művei ragadnak. Micsoda tömegek, milyen eleven ősi erő, milyen egyszerű és nagystílu elgondolás, mennyi merészség és tudás van ezek-

ben! A Pantheon egy óriási kupola, a legmerészebb szerkezet, és íme, kétezer éve áll! A Colosseum egyszerű oszlop-boltív ritmusával, óriási méreteivel (csaknem 50 m magas!) talán a legnagyobb építménye Rómának. A nagy thermákról lehullott a gazdag márványburkolat, de így, nyers tömegekben százszortan egyszerűbben hatnak. Páratlan építész-nép volt a római: a fegyelem, rend, egyet-, nagyot akarás a nép lelkéből fakadt. A hatalmas, de levegős diadalívek, karesú emlékoszlopok, a Fórumok templomai és oszlopsorai

merülő Rómába. Föléledt és újból a világ fővárosa lett. Fölépítette San Paolot, Santa Maria Maggioret, San Lorenzot, ezeket az ókorhoz méltó, bensőséges, tiszta bazilikákat. Gyönyörű oszlopsorok, csodás márványmozaik-padlatok, aranymozaikok burkolják a falakat: Róma Róma maradt, de hatalom és pompakedv helyett a kereszt fenkölt eszméi fütik. Templomainak külseje igénytelen és szegényes, minden befelé fordul. A katakombák kora ez, amikor gazdagságról és nyugalomról, sőt napfényről és sokszor az életről lemondva tet-

Róma. Az áthidalt Tiberistől jobbra a történelmi nevezetességű „Angyalvár”-at, háttérben a Szent Péter-templom kupoláját látjuk.

építészetten felül élő történelemről beszélnek, Ciceró beszédeit hallotta, Caesar diadalait látta itt minden kő. Róma erejét gazdag köntössel szerette takarni, esiszolt márványok, aranyozott oszlopfők pompája burkolja a gigantikus faltömegeket, boltozatokat. A korai Róma a nagyot szerette, de gazdagon burkolta: a burkolat lehullt, de a nagyság megmaradt. A késői csak a köntöst szerette, ezért bedőlt a szerkezet és maga alá temette a gazdagságot is. És így hullott el Róma.

A keresztyénséggel új élet költözött a ki-

tek tanúságot a keresztyénségről. Ezért jár örök tisztelet ennek a kornak és emlékeinek.

Ha Rómának csak ókori, vagy csak középkori emlékei lennének: csodájukra járna a világ. De ezek között és ezek fölött épült egy harmadik Róma: a renaissance-Róma, s ez megint nem marad el a többi mögött. Bramante és a Sangallo testvérek hozzák Észak-Itália, főleg Firenze típusait, hogy itt legszebb, méretekben legnagyobb kifejlődésüket érzék el. Bramante palazzoin, később mindegyiken pilaszter-párká-

---

nyos architektúra tagolja a falakat, erős vázat képezve, melyet könnyebb falsíkok töltenek ki. Legnagyszerűbb a Farnesek palazzoja, melyre Michelangelo építtetett hatalmas főpárkányt. Bramante kezdi építeni a Szent Péter-dómot, melyet Róma legnagyobbja, Michelangelo fejez be. Óriás méretek, nagyszerű és merész szerkezetek, a magasan lebegő óriáskupola gyönyörű vonalai vannak elborítva — mert Róma ismét Róma marad — színes márványok, szobrok, aranykazetták pompájával. És San Pietro mégsem hat úgy, mint kellene. Méretei kisebbeknek látszanak, mint amilyenek, a messze lévő dolgok közelebbnek; óriások, nem emberek szemének és tér-érzékének épült. De tökéletes Michelangelo egy más műve: a Capitolium terének három palotája erőteljes pillérekkel, egysé-

ges, nagyszerű homlokzataikkal, a Szenátorok palotájához fölvezető gyönyörű szabad lépcsővel, mely előtt Marcus Aurelius csodás antik lovasszobra áll. És tökéletes hatású Santa Maria Maggiore egy kápolnája, a kései renaissance pompás köntösében, de gyönyörű arányokkal és nagyszerű térhatással.

A renaissanceot a barokk követi, a harmadik Rómát egy negyedik. Gesu, az első nagy jezsuita-templom már túlgazdag díszítéseit Bernini, Borromini lendületes, kavargó, feloldott tömegei követik. Azután kimerül Róma örök lángja egy időre, hogy két évszázadig semmit se termeljen. Ma élni kezd újból, az örök fán új tavasz rügyei mutatkoznak és a régiekhez méltó új, modern dolgokat készül teremteni.

Valér Erik.

Képek Luther életéből.

5. Vadászaton.

Luthernek, mint György lovagnak a vadászatokon is részt kellett vennie. Sok örömet lelte wartburgi tartózkodásának: szívesen hallgatta az erdőből odahangzó madárdalt. De a vadászkiált zengése alatt is folyton hívatására gondolt. A teológiai gondolatok elkísérték a vadászatra is. Egy alkalommal elragadott egy nyulaeskát a kutyák elől és elrejtette kabátjának bő ráncái közé. Hiába! A kutyák kiszaglászták és a ruhán keresztül agyonmarták a szegény állatot. *Éppen így akarja a sátán elveszíteni — minden fáradsága ellenére — a már megmentett lelkeket!*

6. „Maradok.”

1527-ben pestis-járvány ütötte fel a fejét Wittenbergben. Az egyetemet is elhelyez-

ték. Luthert azonban hasztalan unszolták, hogy mentse életét. Pedig akkor már boldog apa volt. A városi lelkésszel együtt állhatatosan megmaradt a városban, hogy szeretetben szolgálhasson a betegeknek. A jó pásztor nem hagyja el nyáját. „Csak én és Bugenhagen vagyunk még itt, — írja egyik levelében — de nem vagyunk magunkban: velünk van Krisztus, aki diadalmaskodik és megvéd minket a sátán ellen, amint hiszszük és reméljük.“ A keresztyének kötelességeit ilyen helyzetben — írásba is foglalta: „Fussunk-e a halál elől?“ — Méltán mondja róla egyik történetírója, hogy a pestisjárványkor helyén maradó hős nem kisebb Worms hősénél. Emitt a hit tündököl, amott a szeretet. „Hit és szeretet, — így mondta Luther maga is egyszer — a teljes keresztyénség.”

S. J.

A legmagyarabb zenész:

ERKEL FERENC.

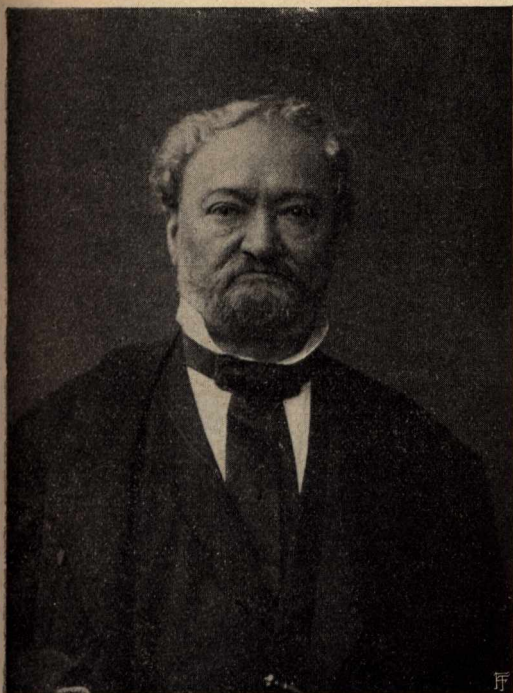
A németek büszkén hivatkoznak arra, hogy Goethe, Wagner németek, az olaszok Dantét, Verdit becsülik mindennél többre, a francia Napóleonért, az angol Shakespeareért lelkesül. E nagy szellemek mindenkinek kincsei, de mégis nemzetükre vetnek elsősorban is fényt. Nekünk, magyarok-

nyolni, mert fordításban alig lehet műveit elképzelni.

Igy vagyunk zenészeinkkel is. Liszt Ferenc a nagyvilágé, mindenki ismeri, német, francia szeretné magáénak mondani, bár Liszt mindig magyarnak vallotta magát. Ő a zene Petőfije. A magyar zene Arany Jánosa azonban *Erkel Ferenc*. Az ő színmagyar zenéjét, minden ízében magyar egyéniségét más nemzet fiai nem méltányolják, nem is ismerik, s így nem is ismerik el. Annál inkább kötelességünk, kötelessége főleg a magyar ifjúságnak, hogy őt megismerje, s érte lelkesedjék.

Nem ismerik? Hiszen minden ünnepély, majdnem minden istentisztelet végén felcsendül Kölcsey Himnusza, melynek zenéjét Erkel szerette. Nem egyedül ő zenésítette meg nemzeti imánkat, de az ő alkotása vitte el versenyben a pálmát és méltán: annyira szívhez szólóan hangzik, hogy egyenesen templomba kívánkozik hangzataival. Erkelről akarunk eikkünkben megemlékezni. S ha az ember keres, mindig talál alkalmat: most 40 éve, 1893-ban halt meg Erkel. De kell-e egy magyar ifjúnak alkalom arra, hogy a magyar szellem nagyjaiért lelkesedjék, hogy róluk szívesen olvasson? Azt hiszem: nem!

Békés megyében, *Gyulán* született e nagy zenész 1810-ben; abban a vármegyében, melyből a reformációkorabeli nagy festőnek, Dürer Albertnek családja is származott. Atyja nem nagyon örült annak, hogy fia zenei pályára vágyik, mert akkor még a művészi pálya megvetett volt. *Nagyváradon* kezdte tanulmányait, *Pozsonyban* foly-

Erkel Ferenc.

nak sines okunk szégyenkezésére: Petőfihez hasonló nagy költője alig akad más népnek, de nem kevésbé kell megbeesülnünk Arany Jánost is. Sőt ő éppen azért állhat lelkünkhez közelebb mindenkinél másnál, mert igazán magyar. Őt külföldi nem fogja méltá-

tatta, és ez ősi város zenei kultúrája olyan hatással volt rá, hogy itt már kialakult élethivatása, és itt már kész zongoraművész lett. Fejlődésére legfontosabb állomás életében *Kolozsvár* volt. E város éppen Erdély különállása következtében önálló műveltségű volt. Színháza a legrégebb magyar állandó színház, zenei élete virágzó: itt talált megértő munkatársakat a színházban és a hangversenydobogón, itt talált

tása alatt magyar zenésszé kell lennie — feljött Pestre a Német Színházhoz. Hogy lehet ezt megmagyarázni? Maga is érezte, hogy ezzel ellentmond eddigi munkálkodásának; de a szélesebb munkakör reménye, továbbá az, hogy csak átmeneti lépésnek tekintette ezt: ez bírta rá erre. S valóban, 1838-ban megnyílt a Nemzeti Színház s rövidesen ennek munkásává lett, itt teremtette meg a magyar zenekultúrát. Eleinte idegen darabok

A kolozsvári régi Nemzeti Színház.

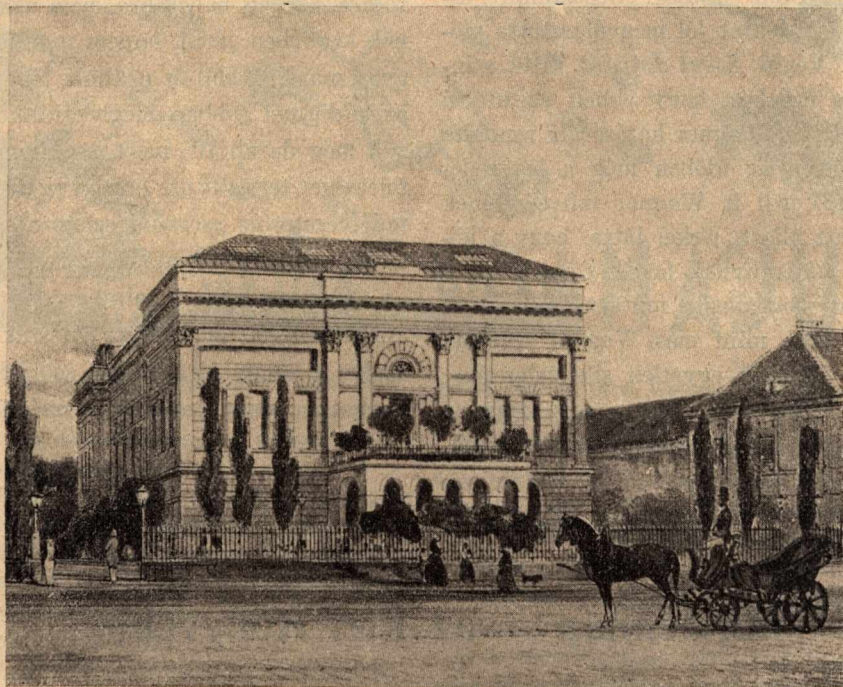
megértő közönséget abban az erdélyi magyar körben, mely még a háború előtt is egészen önálló kulturális életet élt. Vezette a színház operaelőadásait s játszatta azokat az operákat, melyek már megvoltak, pl. Mozart darabjait, Rossini Szevillai borbélyát, Weber Bűvös vadászát, stb. Mindenki szerette s mégsem maradt ott, hanem ő — aki saját kijelentése szerint már ekkor érezte, hogy a magyar-székei népdalok ha-

előadásával is meg kellett elégednie, mivel Ruzicska Ignác Béla futása című dalműven kívül más magyar darab nem állott rendelkezésére. Azonban Liszt Ferenc 1838-iki hangversenye után, melyet a nagyvilág zenésze a pesti árvízkárosultak javára rendezett, 1840-ben színmagyar operával lepté meg a világot. Ekkor ért meg óriási sikert *Báthory Mária* című magyar történelmi tárgyú darabja. Ettől fogva mindig a ma-

gyar történelemből merített tárgyat és mindig csak magyar zenét szerzett. S hogy a Báthory Mária rövidesen letűnt, ennek oka az a szerenese, hogy 1844-ben *Hunyadi László*-jával még nagyobb hatást tudott elérni. Nem is csoda, hiszen olyan tárgyat választott, mely mindig érdekelte a magyar művészeket, írókat és közönséget: Vörös-

énekelték a „Meghalt a cselszövő“ kezdetű indulót, hiszen minden magyar szerette volna letiporva látni a zsarnokságot.

Az elnyomatás éveiben, a szabadsághare után, Erkel is külföldre ment: kiment Bajorországba, ahol annál a fejedelmi családnál működött mint zongoramester, melynek egyik tagja, II. Lajos, Wagner bayreuthi

A pesti Nemzeti Színház a XIX. század közepén.

marty, Petőfi, Arany is írtak László király esküszegéséről. Egressi Béni, a színész-író szerencsés kézzel vette elő azt az anyagot. Ki ne ismerné Egressi Béninek, Erkel szövegírójának nevét: a Szózat zenéje, a Klapka-induló, Petőfi-dalok megzenésítése tették feledhetlenné. Hogyne tetszett volna ez a darab, mikor már a szabadsághare hangulata élt minden magyar szívében? Lelkesen

színházának létesítéséhez járult hozzá és egyébként is sok művészi alkotással tette nevét ismertté. A Wittelsbach-család ez, melyből Erzsébet királynénk is származott. 1861-ben került színre a *Bánk bán*, mely még a Hunyadinál is nagyobb sikert eredményezett. A szöveget Katona József tragédiájából írta Egressi Béni, s ez volt hattyúdala, meg sem is érte a darab bemutatóját, mert

tíz évvel előbb már meghalt. Mennyi szépség van e műben, mily elragadó magyaros dallamok, a cimbalom és tilinkó szívbemarkoló hangja! Ennél magasabbra sohasem emelkedett Erkel. Irt még a parasztlázadás hősről (*Dózsa György*), a Hunyadiak nagy ellenségéről (*Brankovics György*), továbbá a 48-as szabadságharerről (*Névtelen hősök*). Ennek a szövegkönyvét Tóth Ede alkotta, a Falu rossza népszínmű kiváló költője. Megint jól megválasztotta szövegíróját. Végül *Szent Istvánt* vitte színpadra. És érdekes, hogy ebben az utolsó művében Erkel Wagner hatása alá rendelte magát. Ebben az időben még a legeredetibb, öreg Verdi is Wagner művészetének hatása alatt állott. Erkel látta, hogy a közönség ez új iránynak hódol, és saját szavai szerint meg akarta mutatni, hogy ő is tud olyat írni, mint más Wagner-utánczók. S ez volt életének egyetlen sikertelensége: az idegen zene nem illett a szép magyar tárgyhoz, s a darab hidegen hagyta a közönséget.

Erkel még egyszer lépett a közönség elé: 80-ik születésnapján zongorázott. Akik jelen voltak, bámulattal hallgatták, hogy ez az agg ember milyen fiatalos tűzzel játssza Mozart zongoraversenyét. 1893 június 15-én, tehát negyven éve halt meg, csendesen elszunnyadva svábhegyi villájában.

Művei örök alkotásai a magyar zeneirodalomnak, s éppen, mert ő nem vágyott külföldre, idegen babérokra, nem akart idegenek kedvében járni, hanem mindig színmagyar maradt: kell őt nekünk, magyaroknak az eddiginél jobban megbecsülnünk. Nézzük meg darabjait, mert ezzel nemesak köteleességet teljesítünk, hanem egyúttal olyan műélvezetet is szerzünk magunknak, mint kevés más mű hallgatásával. Szobra ott van az Operaház előtt s mintegy figyelmezteti annak vezetőit arra, hogy játsszák többször azokat a nemes alkotásokat, melyeket Erkel hagyott a magyarságnak örökségül.

Dr. Böhm Dezső.

Mindennap — az Élet Könyvéből!

Pál, a „sarkutazó.”

Máj. 10. Csel. 20, 1—3. Pál nem azért utazott, hogy világot lásson, hanem hogy sok lélekkel tudassa azt az örömet, melyet Jézus Krisztusban talált. Lelkileg bejárta az emberi élet legnagyobb kérdéseinek sarkvidékeit s ezért tudott hozzászólni intéseivel mindenkinek az életéhez.

Máj. 11. 4, 6. Pál mély hatással volt az emberekre. Sokan nagy utakat tettek meg, csak hogy többet időzhessenek társaságában. Te kinek a kedvéért vagy kész nagy utat megtenni?

Máj. 12. 7—8. Pál nemcsak a világ nagyforgalmú helyeit keresi fel. Nagy beszédet

tartott Athénben az Akropoliszon, de nem tartja kis jelentőségűnek, hogy most itt a világnak egy kicsi sarkában éjfélig tartó beszédet mondjon egy szobába beférő pár embernek.

Máj. 13. 9—12. Pál nem rója meg az ifjút, hogy elaludt. Elvégre most felnőttekhez beszélt. Mi se rójuk meg, hisz volt egy útrészlet, ameddig érdeklődött és nyomon tudta követni a lelkiélet nagy sarkpontjainak magyarázóját.

Máj. 14. 13—16. Pált nemcsak kíváncsiak s az ő kiválóságában gyönyörködő emberek kísérték, hanem önkéntes munkatársak, akik szívesen álltak az ő szolgálatára. Te Krisztusnak melyik szolgáját kíséred így?

Máj. 15. 17—19. Aki sokat utazik, annál sokszor kerül a sor búcsúzásra. Pálnál a búcsúzás nem sablonos kendőlobogtatás, hanem számítás és önvizsgálat. Ilyen a tied is?

Máj. 16. 20. Az északi és déli sarkot nem lehet hasznosítani az emberiség fenntartása szempontjából. De, aki felismeri a bűnnek mélységes s a megváltásnak felséges sarkpontjait, az nagy haszonra tesz szert. Mi hasznod volt eddig a hitedből?

Máj. 17. 21—23. Itt látjuk Pál útjának rügőit. Nem a lelki munkavágy s a babér fűti őt, hanem Isten Lelkének kényszere.

Máj. 18. 24—25. A táj, amelyen jár, nem mindig napsütéses. A lelkek sok helyen olyan fagyosak, mint a sarkvidék. De akkor is örömmel folytatja útját, mert ezzel is bizonyosságot tehet arról, hogy milyen nagy Megváltója van.

Máj. 19. 26—28. Pál tudta, hogy nemcsak őreá van bízva az Úr ügye. Igyekezett mindenkít bejuttatni a felelősségérzésnek abba a boldogságába, amely a lelkekért való éléssel jár. Jaj, mennyit veszít az, aki ez alól kivonja magát

Máj. 20. 29—31. Minden nagy ügynek vannak ellenségei. Ez nem baj. A baj csak az

lenne, ha én is a Krisztus ellenségeinek számát növelném.

Máj. 21. 32—35. Krisztus igaz szolgáját ma is arról ismerni fel, hogy nem a maga hasznát keresi s nem uralkodni akar a lelkek felett. A marxizmus téved, mikor azt gondolja, hogy Krisztusnak ilyen szolgálói nincsenek.

Máj. 22. 36—38. Pál arra is felhasználta a búcsúzást, hogy lelkileg még egyszer egybeforrva imádkozzanak. Mily kár, hogy ezt ma még kevesen gyakorolják. Mily sok erőt ad az ilyen búcsúzás elmenőnek és otthonhagyottnak egyaránt.

Máj. 23. Csel. 21. 1—6. Pál nem hagyja magát feltartóztatni, mikor őt nagyon szerető lelkek féltik további útján. Az, hogy nem fogadott szót, csak még inkább növelhette a Pál hite feletti csodálkozást.

Máj. 24. 7—12. Az emberek csak a maguk bőrét féltik. Mily csodálatos, hogy itt a Pállal való együttérzésnek ily nagy fokát találjuk. Mennyi szeretetről beszél az a drámai jelenet is a Pál övével.

Máj. 25. 13—14. Ezek nem tudták eddig, hogy Pál meghalni is kész Jézusért. Nem is

lehet Krisztus szolgája, aki nem kész meghalni az ő mennybeszállt Uráért.

Máj. 26. 15—19. Pál beszámol útvjáról. A fontos nem az, hogy mennyit szenvedett a sarki hidegtől, hanem, hogy mennyien tértek meg. Ez ma is a legnagyobb esemény, ami nyilván-
tartásra érdemes.

Máj. 27. 20—22. Nehézségek nemcsak hívők és hitetlenek, hanem hívők és hívők közt is támadhatnak. A baj csak az, ha a különböző nézetben lévő hívők közt nincs meg a készség békés megegyezésre.

Máj. 28. 23—26. Pál nagyobb dolgokról számolhatott be, mint a többi apostolok s mégis mily engedelmesen veti alá magát Jakab javaslatának. Nem csinál presztizs-kérdést.

Máj. 29. 27—30. Pál megfogadta a tanácsot, de lám, az összeütközés mégsem maradt el. Amit tett, nem bánja, hisz nem azért engedett, hogy magát kímélje.

Máj. 30. 31—36. Akárcsak Jézus esetét lát-nánk! Az azonos lelkület azonos eredményeket vált ki ma is.

Máj. 31. 37—40. Pál nem makacs, aki mindenáron martir akar lenni. Most is megragadja az alkalmat, hogy mentse magát. Ezt szabad.

Pál, a vádlott.

Június első 10 napjára a Cselek. 22-t vesszük. Minden napra 3 verset. Három kérdést tegy fel magadnak: Miért érdemes Pált meghallgatni? Miért nem akarták Pált meghallgatni? Mi hasznom lehet, ha Pált meghallgatom?

Június 11—20-ig a 23. fejezetet vesszük. Az egyes napokra eső kezdő versek és gondolatok: 1. Aláveti magát az ígének. 6: A közös történelem értékesítése. 9: Az ellenpárt is látja ártatlanságát. 11: Isten közbelépése. 12: Gonosz célért mily nagyszerű elhatározás! 14: Nincs rejtett dolog. . 17: Megint egy ifjú, de most nem, mint megmentendő, hanem, mint mentő. 20: Az ezredes nem kételkedik az ifjú szavában. 25: Írtál-e már levelet szorongatott ember érdekében. 31: Fényes katonai fedezet annak, aki máskor csak angyalok fedezete alatt szokott járni!

Június 21-től 30-ig a 24. fejezetet vesszük. Az egyes napra eső kezdő versek és gondolatok. 1. Lelki vádak felbérelt ügyvéd kezében.

4: Ki az igazán veszedelmes embered? 7: Nem tudott volna Tertullus olyan vádat mondani, hogy a feldühödtek rá ne bölítsanak. 10: Mennyire más Pál „captatio benevolentiae“-ja, mint az ügyvédé! 14: Milyen jó annak, akit csak azért vádolnak, mert a lelki ismerete ellen nem tehet. 17: Gyanús, aki nem mer szemben vádolni. Szerencsétlen vádló, mert nem jöhet tisztába azzal, hogy téved. 20: Lehet azért veszedelmes valaki, mert hisz a halottak feltámadásában? Nem veszedelme-
sebb az, aki nem hisz? Boldog vádlott! 22: Nem ér semmit tanulmányozni a lelki kérdéseket a következmények levonása nélkül. 26: Lelki előbbrehaladás lehetetlen anyagi érdekek szolgálata mellett. Alkalmatlan bíró.

Pál, a fogoly.

Júl. 1—20-ig a 25. és 26. fejezetet osszuk be magunknak. Figyeljük meg a szereplők jellemét. Hasonlítsuk össze Festust Félix-szel, majd Aggrippával. Mindhárom viselkedését vessük egybe Pilátusnak a Jézus perében való viselkedésével. Figyeljük meg, milyen új vonásokkal mutatkozik be Pál s hogy használja védelmi beszédét arra, hogy ezeket a fejedelmi személyeket is büntudatra, megtérésre s Jézus elfogadására készítse. A nagy lelki sarkutazó otthon van ezen a tájon is s nagy biztonsággal nyúl bele a felsőbb tízezer, az arisztokrácia lelki világába. Nem is minden eredmény nélkül. Hogy nem nagyobb eredménnyel, — az rajtuk múltott. Melyiknél, — min? Rajtuk is csak a megfeszített Krisztusban való hit segített volna.

Júl. 21—31-ig a 27. fejezetet vesszük. Hogy emelkedik Pál katonák, matrózok, századosok, tengerészkapitányok és egyéb hajózási szakértők fölé tisztán hite és Istennel való összeköttetése által! Ha útikaland lenne ez a fejezet, akkor is vetekednék Verne legszenzációsabb fejezeteivel. De itt minden Isten dicsőségére történik, azért, hogy mi is megtanuljunk számolni az ő jelenlétével s bízni benne, ha minden emberi erő csődöt mond. Gondoljunk a kis cserkész táborozókra is! Sok rokonhelyzet kínálkozik szárazon és vizen a nyári táborban a Pál esetével. Bár vinne a rokonhelyzet sok ébresztő rokonélményre is!

Táborban.

Aug. 1. János jelen. 7. 9—17. Két hétre bekapcsolódunk a cserkészek gödöllői világtáborozásába. Szolgálni akarunk ezzel azoknak, akik részt vesznek. De segíteni akarunk azoknak is, akik nem mehetnek el, de együtt akarnak lenni lélekben az ott levőkkel. Még csak a kiutazás napja van, de már ma olyan jó Isten Ígérének fényében látni a világ minden tájáról sokféle színnel, jelvénnel és nyelvvel berobogó vonatokat. Hisszük, hogy sokan vannak a felsereglők közt, akikkel majd egykor a mennyei Király trónja előtt találkozunk s hisszük, hogy a táborozás maga már most hődotlat is lesz az egyetemes Király, a bűneinkért és szebb jövőnkért magát adó Jézus előtt.

A következő napok ígéje azonos a cserkész-tábor magyar ev. vezetőinek a napi áhitatra bevett terv vezérfonalával.

Aug. 2. A Jamboree kezdőnapja. Ján. 13., 34—35. Mindenüvé elkísér minket az Isten szava. Legyen is érte dicsőség nevének! Mert akármekkora embertömeg közepén is idegenül bolyonganánk, ha nem volna velünk a világ Világossága. Isten parancsolata pedig mindenütt ugyanaz: szeretnünk kell egymást úgy, ahogy Krisztus szeret minket. A szeretetről ismerik meg társaink, hogy Krisztus tanítványai vagyunk-e. Uram, teremts újjá, hogy ne hozzak szegényt a magyar kereszténységre!

Aug. 3. Ján. 15., 16a. Gyarlóságunkból következik, hogy azzal áltatjuk magunkat: mi választottuk az előbbrejutás eszközt, a cserkészetet; mi állunk az Isten szolgálatába. Pedig Isten Fia választott minket.

Aug. 4. I. Péter 1, 22—25. A Teremtő Isten alkotott mindnyájunkat. Teremtmények vagyunk, tehát mulandók. De az Isten ígéje által újonnan születünk romolhatatlanságra. Örökkévaló Atyánk, segíts, hogy a földön járva is a Te mennyei országodban éljünk.

Aug. 5. I. Mózes 32, 10a. és I. Sámuel 15., 22. Isten bőségesen gondoskodik rólunk. Megóv minden veszedelemtől és gonosztól. Mindent csupán szeretetből teszi. És nem kíván mást érte, mint gyermeki engedelmességet. De ezt feltétlenül kívánja!

Aug. 6, vasárnap. Máté 7, 15—23 (perikópa). Isten akaratának teljesítése nélkül nem használnál semmit a vallásosság. Minél több ember között élünk, minél mozgalmasabbak napjaink, annál nagyobb a veszedelem, hogy csak látszani akarunk jónak. Valóban, belül is, mindenestül jóra kell törekednünk. Isten nem a külső, nem a „sikerek“ alapján ítél.

Aug. 7. I. Kor. 12, 2; 6, 11. Gal. 3, 26. Mindnyájan valljuk, hogy sok cselekedetünknek nem lett volna szabad történnie. Elszakadtunk Isten törvényétől! De az íge azzal vigasztal, hogy a Krisztus Jézusban való hit által mégis Isten fiai vagyunk.

Aug. 8. Fil. 2, 5—11. Jézus alázatos volt, hogy mi kedvesek legyünk az Isten előtt; meghalt, hogy mi éljünk. Üdvözítő Mesterünk, nevelj minket az alázatosságban és a szolgálatkészségben!

Aug. 9. I. Tim. 1., 15. A világ úgy tekint ránk, cserkészekre, mint akik sok szempontból különbek vagyunk a többiekénél. Pedig mi tudjuk elsősorban, mennyi a hibánk és bűnünk. Mi is kegyelemből vagyunk, amik vagyunk.

Aug. 10. II. Kor. 5., 10. Az Úr a cserkészeknek is megítélője. Előtte nem hívatkozhatunk próbáinkra, cserkészbecsületünkre és „teljesítményeinkre“. Uram, irgalmazz nekünk!

Aug. 11. I. Kor. 12, 12. A külsőségek nem adnak tartós kapcsolatot. Az Atyának és a Fiúnak szent Lelke gyűjti közösségbe a cserkészeket is.

Aug. 12. Kol. 3., 16. Jövel, Szentlélek, add nekünk az igazi testvéri közösséget: az íge hallgatásának, az imádkozásnak, az Isten dicséretének szent közösségét!

Aug. 13, vasárnap. I. Péter 1, 3—5. A keresztényen reménység himnusza ez. A cserkészek bátran néznek előre, a jövődőbe. Nem magunktól van reménykedésünk, hanem Istent áldjuk azért, hogy biztosítja számunkra az üdvösséget: új életet.

Aug. 14. Róm. 8, 11—14. Ez az íge visszavezet minket az aug. 2. ígéréhez, Isten parancsot adott, hogy szeressük egymást, mint testvérek. De kegyelmes is hozzánk, mert Szent Lelkével fiaivá is tesz minket, hogy valóban teljesíthessük akaratát. Fegyelem alá

vetjük tehát testünket, hogy a Lélek vezesse életünket.

Aug. 15. A világtábor zárónapja. Jak. 1., 17. Ami egyszer elmúlt felettünk, soha vissza nem tér; jövünk, megyünk. Fenséges Isten, Atyánk a Krisztusban, köszönjük, hogy kijelentetted nekünk változhatatlanságodat. Szereteted is örök; jóságod hozzánk el nem fogy! Meg nem szünő áldásodat ne vedd le rólunk ezután se!

Pál, a kétszeres mentő.

Aug. 16-tól 25-ig a Cseleked. utolsó fejezete vár ránk. Pált csak kétszeres mentőnek nevezzük a címbe, de bibliaolvasó leleményedre bizzuk, hogy te kiolvasd még a többi címet is,

ami miatt Pált mentőnek lehet nevezni. Aki aztán a legtöbb mentő vonást és szolgálatot tudja összegyűjteni Pálról csupán a 28. fejezet nyomán s erről szóló dolgozatát beküldi a szerkesztőségnek szept. 1-ig, az könyvjutalomban részesül.

Aug. 26-tól szept. 9-ig mindennap egy zsoltárt olvassunk el. Tavaly a szünidő elején elolvastuk az első 31 zsoltárt. Most a szünidő hátralevő 15 napján a 32 zsoltártól vesszük a zsoltárokat. Éppen a mi nevezetes 46. zsoltárral végződik a láncszem. Lehet ennél bizalomragerjesztőbb átkapcsolásunk az új tanévhez? Erős vár a mi Istenünk!

Gáncs Aladár.

AZ AKRON SORSÁRÓL

bizonyára te is olvastad a megdöbbentő híreket. A világ legnagyobb kormányozható léghajója pusztult el benne. De nálam talán jobban is tudod, hogy milyen volt a szomorú véget ért Akron! Ismered méreteit; talán még motorainak szerkezete iránt is érdeklődtél. Helyeslem is, hogy figyeled: mire képes az emberi ész. Jól teszed, hogy körültekintesz a nagyvilágban. Rendben van, hogy fontos neked az is: miképpen akarták lepipálni az amerikai mérnökök Ecker-ner Zeppelinjét. Talán el is készítetted magadnak lemezpapírból az Akron vázát! Ha láttam volna művedet és tudtam volna rólad, hogy ez időtöltés miatt nem hanyagoltad el leckéidet, — veled együtt örültem volna; sőt én magam kértelek volna, hogy repítsük meg gépedet a levegőben.

De gondolkodtál-e az Akron sorsán? Vagy csak tudomásul vetted? Vagy csak arra gondoltál, hogy micsoda nem-

zeti vagyon veszett az óceánba? Vagy arra, hogy hetvennél több emberélet pusztult el?

Gondolkoztál-e ezen felül az Akron sorsán? Ne mondd, hogy nem értél rá elmélkedni, mert akkoriban éppen sokat kellett tanulnod! Ne menekülj a kérdésem elől azzal, hogy: ügyetlen volt a parancsnok! („Én nem indultam volna olyan légköri viszonyok mellett.“) Ne kertelj olyan módon sem, hogy: így kell a fegyverkező államoknak! Ne mutass nekem kegyes képet se, és ne fölényeskedj valahol felszedett „vallásos“ szólammal: lám, az Isten nem engedi, hogy az emberek az eget is meghódítsák!

Ha csak így felelsz kérdésemre, akkor elárulod, hogy nem gondoltad meg az Akron igazi sorsát. Az Akron sorsa nem az amerikaiak sorsa, nem is a technika híveié, hanem az ember sorsa. A te sorsod, meg az enyém. Megyünk

előre, törtetünk fölfelé, mindig szebbre, mindig gyönyörűségesebbre, mindig tökéletesebbre... Mert emberek vagyunk. És kudarcot vallunk kudarcok után. Sőt minél magasabbra jutottunk, annál magasabbról zuhanunk a földre. Mert emberek vagyunk.

Erre talán azt mondod, hogy téged még sohasem értek kudarcok, vagy legalább nem komolyak. Nos, hogy melyik kudarc komoly s melyik nem az, az igen viszonylagos dolog. Az bizonyos, hogy te is átélted már az emberi sorsot. Emlékszel-e, hogy amikor járni tanultál, te is megbotlottál saját lábadban? Hányszor fakadtál sírva, mert eltörtött a játék a kezekben? Hányszor ragadta el a patak vize büszke papírcsónakodat? Sohasem csüggedtél tanulásodban? Egyszer sem mondtad: nem érdemes tovább? Nem mondtad soha: hát érdemes tanulni, érdemes küzdelelni?

Boldog volnék, ha legalább annyit elismernél: az Akron sorsa a te sorsod is.

De mindez csak az egyik oldal. Az emberi kudarcok oldala. Emlékszel-e

azonban arra, hogy mindeddig volt valaki melletted, aki segített rajtad? Eléstél. Lehajólt hozzád az édesanyád gyöngéd keze és talpra állított. Eltört a játék. Valaki megvigasztalt: lesz helyette más. Csüggedtél. Valaki, — akár apád, akár barátod, akár tanárod — megvigasztalt. Akarnád-e úgy élni végig az életedet, kudarcokkal, botlásokkal, veszteségekkel, ahogy eddig éltél, — de e fensőbbeség kéz segítségével? Elfelejtetted-e, hogy mindez a segítség arra utal, akinek a kezében van minden hatalom? Élhetnénk-e, felemelkedhetnénk-e a porból, juthatnánk-e előbbre ha nem volna felettünk az Isten atyai keze? Tagadhatod, hogy Isten keze emel fel, de ez nem jelent semmit; — a gyermek sem tudja, mit köszönhet szüleinek.

Az Akron sorsa arra figyelmeztet téged is, engem is, hogy nem szabad, nem lehet, nem jó elhárítanunk magunktól az Isten szeretetét.

Sólyom Jenő.

Az evangélikus svéd ifjúság.

A Korstag. (Keresztes hadjárat.)

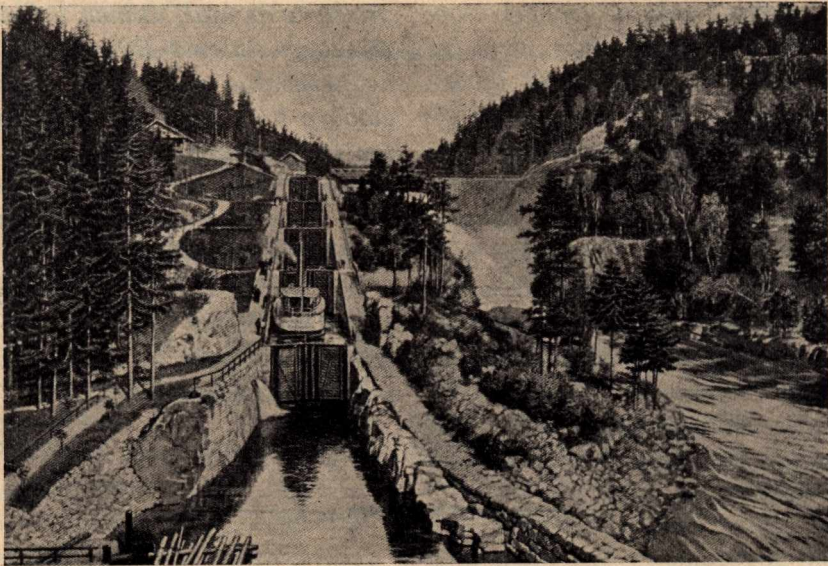
A mozgalom nagy lelkesedést váltott ki a diákság körében. Mindenki érezte, hogy meg kell valósítani jelszavuk gondolatát. Svédország népe Isten népe! Lelkes egyetemi hallgatók indultak útnak kettésével, távoli falvakat kerestek fel olyan vidékeken, ahol a nagy távolságok miatt a lelkészek nem tudták kellő módon ellátni a hívek lelki gondozását. Előadásokat tartot-

tak, bibliát magyaráztak, személyes hitük-ről bizonyosságot tettek s így szolgálták a kitűzött célt. Énekkarokat szerveztek és felkeresték a lelkiileg, hitbelileg alvó gyülekezeteket, hogy lelki és vallási közönyösségüket megtörjék. Ma már inkább csak ez utóbbi formában szolgálják a magasztos ügyet és Isten országát.

Ennél a kifelé való ébresztésnél sokkal fontosabb volt azonban az, hogy a diákság

lelke gazdagodott, hite mélyült, megtelt vallásos tartalommal. Ha a nagy, tespedő tömeglelket nem is sikerült oly mértékben felrázniok, mint remélték az útnakindulás lelkesedésében, annyit e 24 esztendő, tehát aránylag rövid idő alatt is elértek Isten kegyelméből, hogy a svéd intelligencia vallásos érdeklődését felébresztették, hitéletét mélyítették és gazdagították, s éppen azt az elemet térítették vissza Jézushoz, amely leghamarabb fordított neki hátat, amikor

hozta. Az Ifjúegyházi törekvések fellegvára ez az intézmény, mely 1917-ben jött létre Svédország egyik, valaha hatalmas, de ma már csak 986 lakost számláló városában, Sigtunában. Itt van az evangélikus svéd ifjúság vallásos mozgalmainak fókusza, gyűjtőpontja. Itt rendezik a különféle konferenciákat, ahol a különböző társadalmi rétegből kikerült ifjúság barátságos eszmecserek formájában beszél és vitatja meg közös törekvéseit, az elválasztó körül-

A Göta-csatorna a hajók emelésére és süllyesztésére szolgál kamarazsilipekkel.

megittasult az újabbkori természettudományok szédítő eredményeitől, felfedezéseitől. Ma a városok templomai szépen megtelnek intelligens emberekkel. Ez ennek a mozgalomnak eddigi kézzelfogható eredménye.

Sigtuna,

Fogalom ez a név Svédországban, mint annak a mozgalomnak neve, amelyik létre-

ményeket és igyekszik lélekben megérteni egymást és egymáshoz közelebb jutni. Ebben az intézményben a harmónia lelke vert örök tanyát. Akik ide jönnek, azok egymás kezét keresik és egymás lelkét, hogy összefogjanak és közösen haladjanak nagy célok felé. A proletár ifjúság a tanuló ifjúsággal, a munkás a munkaadóval, a szekták tagja a hivatalos egyház híveivel itt találkozik, hogy közel jusson lélekben egymáshoz s igyekezzék önlelkében közelebb

jutni a közös célhoz: „Svédország népe Isten népe!”

„Máté fiúk.”

Sigtuna és a mögötte álló Ifjúegyházi mozgalom érdeme, hogy a jelmondat most már az iparos és földműves, egyszóval a munkás ifjúság lelkét is megérintette. Mi köze ennek a fenti alcímhez? Röviden előadom.

Stockholm egyik legnépesebb gyülekezete a Máté gyülekezet. 56.000 lelket számlál. 90% gyárimunkás és természetesen szociáldemokrata. 1915-ben egy segédlelkész került oda, akinek lelkében ott égett a jelmondat: „Svédország népe, Isten népe!” Elhatározta, hogy a munkásgyülekezet ifjúságát egyházi egyesületbe tömöríti és érintkezésbe hozza az Igével. Ropant feladatra vállalkozott, mert tudnivaló, hogy a szociáldemokrata munkásság meglehetősen egyházellenes. Hét fiúval kezdette meg működését. Két esztendő alatt alig növekedett a kis csapat. Talán 15 főre. 56 ezerből 15 fiú és két év alatt! Itt csak a svéd türelem és keresztyén kitartás folytathatta a munkát.

1932 január 29-én meglátogattam a Máté fiúkat. A templom alatti gyülekezeti teremben körülbelül 300 fiú tartott összejövetelt. 14—22 évesek. Csupa fiú. A lelkész megmutatta a kartotéklapokat. Abból tudtam meg, hogy az egyesületnek 1100 törzskönyvezett tagja van. Mind fiú. Azért gyülekeznek a templom alatt és nem a szo-

ciáldemokrata párt helyiségeiben, mert azt akarják, hogy Svédország népe Isten népe legyen. Pedig munkás ifjak!

A svéd földműves ifjúság országgyűlése.

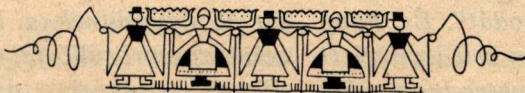
(Stockholm, 1932 június hó.)

Ne gondoljunk valami politikai gyűlésre, ahol követelődző, hangoskodó ifjúság gyűlt össze. Ezt a gyűlést Krisztus lelke hozta össze. Körülbelül 1200 ifjút vitt a svéd fővárosba az Isten ígéje utáni szociáldemokrata ifjúság és ez a gondolat: „Svédország népe, Isten népe!” Már a föld népének gyermekét is megérintette a nagy eszme, amelynek ma közvetve vagy közvetlenül minden vallásos ifjúsági mozgalom szolgálatában áll Svédországban.

Gustav Adolf népének ifjúsága kezd kötelességének tudatára ébredni és olyan célt tűzött ki, mely a legmagasztosabb. Hiszem, hogy Isten kegyelme diadalra segíti őket és megáldja törekvésüket. Hiszen az ő országát akarják építeni s vele nemzetük boldogságát.

Magyar ifjúság! Van-e ilyen magasztos jelmondatod és célod, amelynek elérésével Istent és néped boldogságát együtt szolgálhatod?! Felelj lelkiismeretned! Mikor kezdesz hozzá annak a munkának, melynek célja ez: „Magyarhon népe, Isten népe!” Tudod, hol kell e munkát elkezdened? Ott, hogy először te magad légy Isten népe, Isten ifjúsága!

Kiss György.

Kedves maturandus barátaim,

nagyon jól tudom, hogy tetemesen megsaporodott munkátok közben nem illik titeket háborgatni, de azért néhány percre mégis bátorkodom igénybe venni szíves figyelmeteket. Sokkal jobban szeretném ugyan, ha mindenikötökkel személyesen beszélgethetnék az alább sorra kerülő dolgokról, mert mégis csak könnyebb dolog lenne egymás szemébe nézve értenünk meg egymást, de hát mit tegyék: meg kell elégednem ezzel az egydimenziós kollektív elintézésrel, a közös nyílt levéllel. Ha ti azért mégis kiéreznétek belőle a többi dimenziót is, a lélek szemsugarát is, meg a baráti kézzszorítást is, annak nagyon örülnék. De hát térjünk a tárgyra!

Ez a „tárgy” valami egészen lapidáris és a nagyhangú bevezetés után kiábrándítóan ható felszólítás: akármelyik egyetemre, vagy főiskolára iratkoztok be a jövő tanévben, lépjétek be az ott működő Egyetemi Luther Szövetségbe!

Várjatok, ne lapozzatok tovább sietve! Azért mondtam meg mindjárt az elején levelem tárgyát, hogy ne bosszankodjatok ahhoz a jóhiszemű újságolvasóhoz hasonlóan, aki nagy érdeklődéssel kezdi olvasni „A modern technika csodái” című és kezdetű cikket, s a végén kiséül, hogy csak valami ócska zsilett-pengét akarnak rátukmálni. Én — mint valami rossz reklám — mindjárt az elején kínálom a „zsillettet”, és csak úgy utólag próbálom vele kapcsolatban kimutatni a „technikai csodát”. És, hogy ezt megtehessem, nem is kell levitézlett reklám-trükkökhöz folyamodnom, elég lesz megmutatnom a valóságot.

Az intelligens katolikus ifjúság nagy éleslátással rájött arra, hogy saját jól-felfogott érdekében és nagy céljainak érdekében nem nélkülözheti az összefogást, az egyesülés általi erő-hatványozást, az öntudatlan tömeg-erők öntudatos kiélési formáját: az egy szellemű, célos egyesületet. Az „Americana” nevű ifjúsági egyesületben olyan szervezetet teremtett a maga számára, amelynek külső és belső hatósugara, fegyelmező, nevelő és szociális szelleme, reprezentatív tekintélye és súlya minden figyelmünket és elismerésünket megérdemli. Még akkor is, ha tudjuk, hogy rendszerint meg szokott elégedni tagjainak valamilyen külsőséges világnézeti formaruhába való öltöztetésével. Sőt ez a nékiünk idegenszerű és ellenszenves uniformizálás a gyakorlatban nagyon jó szolgálatot tehet és tesz is, amikor átütő erejű, egybehangzó ütemű cselekvésekről, akciókról, állásfoglalásokról van szó.

A református egyetemi ifjúság formailag ugyanilyen szempontok vezérlete mellett teremtette meg egyre szélesebb mederben folyó és egyre impozánsabban kibontakozó egyesületi munkáját. Itt ugyan már nem lehet szó olyan pompásan egybekovácsolt és egy színnel bemázolt szerkezetéről, mint az Americana, de a Kálvin János-körök Bethlen Gábor-körök és Soli Deo Gloria-szövetségek részleges színekpei mégis egyesülnek a közös cél minden szint abszorbeáló fehér fényességében: állami, egyházi, társadalmi, egyéni szempontból és érdekből megőrizni és

kamatoztatni a református egyetemi ifjúság külső és belső értékeinek tőkéjét.

Pedig — kedves barátaim — úgy katolikus, mint református testvéreink megtehetnék, hogy az egyetemi ifjúság egyházas szellemű egyesületi munkáját, ha nem is egészen felesleges, de mindenesetre nélkülözhető luxusnak tekintsék. Akik ezt elemi érdekeik súlyos veszélyeztetése nélkül nem tehetik meg: azok mi vagyunk, evangélikusok. Mi ma a csonka országban annyira kisebbségi és annyira szórványegyház vagyunk a katolikus és református tömegekhez képest, hogy amazoknak a többségben rejlő kohézió és gravitáció adta összetartó és vonzó hatásával szemben pusztán az evangéliumi és evangélikus öntudat személyes átélésének az erejével védekezhetünk. Evangélikus egyházunk érdeke, evangélikus hitünk tisztasága, evangélikus erkölcsi és szellemi értékeink megmentése olyan feladatokat jelentenek, amelyekért a felelősség nem utolsó sorban nehezedik annak az evangélikus intelligens ifjúságnak a vállaira, amely arányszám szerint is jelentősebb tényező az evangélikus egyházban, mint a katolikus, vagy református ifjúság a maga egyházában. De ezt a felelősséget és kötelességet az evangélikus ifjúság — enyhén szólva — nem tudatosította eléggé a maga számára.

Igaz, megalakultak ilyen és hasonló célkitűzésekkel és munkaprogrammal az Egyetemi Luther Szövetségek, de a legtöbb helyen üres kereteknél, élettelen formáknál, papiros céloknál és kevesetfogyó nagyotakarásoknál többet produkálni nem tudtak. De már maga az, hogy formailag megvannak, nagyon

sokat jelent: lehetőséget jelent. Az pedig, hogy sokra bizattak és nagyra hívatottak: felelősséget, munkát jelent. Nos — barátaim — ezért hívunk titeket szeretettel az Egyetemi Luther Szövetségek tagjainak sorába, hogy ezt a kettőt összekapcsoljátok, hogy érezzétek meg a felelősséget, hogy munkává érjen bennetek az elkötelezés, hogy valósággá alakítsátok a lehetőséget, hogy étellel és tartalommal töltsétek meg a kereteket, hogy életprogrammá tegyétek a papiros célokat. Azért hívunk, mert szükség van a ti munkátokra, hogy el ne sikkadjanak az evangélikus értékek, hogy el ne némuljon az az ajak, amelynek a történelem drámájában hatalmas mondanivalója van: az evangélikus egyház. Azért várunk, mert nélkülületek, a ti munkátok nélkül reménytelenebb lenne az evangélikus jövő éppúgy, mint a magyar jövő.

Mit mondjak még?

Visszatérek oda, ahonnan elkezdtem leveletemet: lépjetek be az Egyetemi Luther Szövetségek munkás tagjai közé.

De — úgy hiszem — most már többet jelent ez a felszólítás. Úgy hiszem, most már nemcsak egyszerű felszólításnak, tagokat gyűjtő propagandának vesztitek. Talán-talán most már megérzitek „zsilettet kínáló” reklámizű hangja mögött a „technikai csodát”. A csodát, amely ha elmarad: egyedül ti lesztek érte a felelősek, súlyosan, menthetetlenül felelősek; ha pedig megvalósul: nem a tiétek, egyedül Istené lesz a dicsőség.

* *

Itt talán már be is fejezhetném leveletemet, de úgy érzem, elnézést kell kérnem tőletek azért, hogy az érettséginek,

meg az érettségi mögött leselkedő „ÉLET”-nek sok töprengős aggodalma mellé most még egy terhet raktam a lelketekre. Szolgáljon mentségemre az, hogy . . . szándékosan tettem. Szándékosan, mert tudomásom szerint „teher alatt nő a pálma”, és Atlasz is egy világ terhének hordozása közben neme-

sedett hérosszá. Már pedig én azt szeretném, ha ti úgy vágnátok neki az érettséginek is, meg az utána következő konok-kemény életnek is, mint sudár pálmák, mosolygó ifjú héroszok.

Ezzel a jókívánsággal zárom so-
raimát.

K. A.

Bezártak egy iskolát

Ugyan hol? Talán már valahol befejezték a tanítást? Vagy rövidebb lett valahol a tanév? De jó lehet azoknak a diákoknak, akik abba az iskolába járnak, ahol már márciusban megszűnik a tanítás! Jövőre oda kéne beiratkozni, sóhajtják fel sokan, akik e kedves címet elolvassák.

Sajnos, az több egy tanév megrövidítésénél. Ezt a kapuzárást nem követte a tanulók hangos „éljen”-kiáltása, széles mosolya és kalaplengetése, hanem könnyes és szomorú búcsúja, mert bezárták az utolsó magyar fiumei iskolát. Elárverezték a berendezését, a tanítók, tanárok hazajöttek a csonkahazába, s ottmaradt háromezeröttszáz magyar szülő gyermeke magyar iskola nélkül. Fiumében nem tanulhatnak többé magyarul. Eddig magyarul beszéltek, számoltak, magyarul olvastak, és az olasz volt a melléktantárgy. Most minden olasz nyelven folyik majd, és a magyar diák a magyar nyelvvél hetenként talán csak kétszer, vagy a külön órán találkozik.

Miért tették ezt? Nem bírtuk költséggel? Miért nem szüntettünk meg itthon inkább egy intézetet? Vagy az olaszok nem túrték? Lehetetlen. Hiszen a magyar uralom alatt nem egy olasz nyelvű intézetet tar-

tottunk fent. Főgimnáziumokat, kereskedelmi akadémiát, tengerészeti főiskolát stb. Lehetetlen, hogy az olasz barátaink elfelejtésék, hogy mit adtunk mi valamikor nekik. Lehetetlen, hogy ne lássák azt, hogy a mi Fiumében most szép, az mind magyar pénz és magyar fáradság gyümölese. Nagymagyarországnak kedvence városa volt Fiume. A fővároson kívül az állam erre a városra költött a legtöbbet. Nemesak tengerpartot, kikötőt, rakpartot, hullámgátakat, zárógátakat építettünk, hanem középületek és minden fokozatú intézetek emelték a várost.

Nem veheti tehát rossz néven senki, hogy ehhez a városunkhoz s mindenhez, ami magyar, mi ragaszkodni akarunk. Ősi ösztöne az embernek, de az állatnak is, hogy ragaszkodik ahhoz, amit saját szenvedése és verejtéke árán szerzett meg. Ezt az olaszok sem vették rossz néven, csak az itthon élő magyarok tartják mellékesnek. Mert az igazság az, hogy a fiumei egyetlen magyar nyelvű iskolát az itthon élő magyarok zárták be. Feladtuk ezt az utolsó végvárat. Lemondtunk róla. Talán gavalériából, talán rövidlátás miatt, az ok lehet bármilyen, de a történelem ítélőszéke

előtt semmi sem ment fel bennünket. Ma már mindenki tudja, „hogyan nyelvében él a nemzet“, csak éppen a magyar felejt el önmagával szemben. Hat éves korukban megtanulunk idegen nyelveken beszélni és csak a magyar nyelvet hanyagoljuk el. Miért? Nem adtunk eleget a hódítóknak Trianonban? Nem volt elég a 14.611 elszakított iskola, miért adakozunk még mi is? Idegen területen bezárni magyar nyelvű intézetet annyi, mint feladni az ott élő magyarok életét.

Mi nem gondolkozhatunk így. Mi bennünk magyar szív dobog. Ezért a magyar

diák hangosan kiáltja: én pedig nem engedem, nekem nem mindegy, hogy pusztulnak-e, vagy élnek-e a magyar diáktestvéreink. Azért mi, akik e csonkaföldön most iskolák kapuját zárjuk be, hangosan dörömbölünk a bezárt fiúmei iskola kapuján. Dörömbölünk a keményen bezárkózott lelkeken, hogy ébredjen fel, nyíljon fel a felelősségtudat minden idegenben élő magyar lélek iránt. S tanulják meg, hogy az itthon élő becsületes magyar diák nem örül, ha bezárják magyar iskolák kapuit.

D. L.

Brahms János.

Száz éve született Hamburgban az a német zenész, kinek magyar táncai a magyar zenét külföldön népszerűsítették. Hamburgból indult útjára, húsz éves korában Joachim Józseffel, a magyar származású esodahegedűssel ismerkedik meg. Weimarba is eljut, s itt, Goethe és Schiller városában, Liszt Ferencel lép barátságba, s e barátság hozza a magyarsághoz közelebb. 1862-ben költözik Bécsbe, a mi közelünkbe, s itt az idősebbik Strauss Jánossal, a bécsi keringőkirállyal barátkozik össze. Nem is hagyja el e várost. Pestre is ellátogat, szívesen hallgatja a cigányzenét, sétálgat a Duna-parton és általában igen jól érzi magát magyar földön.

Művei zongorára szonáták, kamarazenealkotások, változatok régi szerzők műveire, minket első sorban négy füzet magyar táncá érdekel, mint amely mindig becses alkotása marad a magyar népdalon alapuló műzenének. Mindenféle műve között ki-

emelkedik 200 dala, melyeket Goethe és még számos más német költő versére alkotott. Schubert után a dalnak nem jelentéktelen művelője a nagyszakállú Brahms. Mint romantikus a multban gyökerezik, de mint modern zenész, saját korának zenei nyelvén beszél, Beethoven és Schumann művészetéhez kapcsolódik; nem tagadja meg azonban alnémet származását sem, mely bizonyos hidegséget kölcsönöz egyéniségének.

Emlékezzünk most róla, mikor mindenfelé idézik emlékét! (=)

Biblia-olvasó stafétaverseny — Amerikában. Londonból jelentik, hogy Cincinnati-ban biblia-olvasó stafétát rendeztek. Az ó- és újszövetséget váltott olvasók megszakítás nélkül olvasták. A szentírás 66 könyvét, 1189 fejezetét, 31.173 versét, 773.764 szavát és 3,566.480 betűjét 16 óra 40 perc és 3 másodperc alatt olvasták el. P. F.

Laci diák baklövésai a német rengetegben.

1. Mi az istennyila volnék más?

Az én aranyos Laci öcsém igazi, törülmetszett magyar gyerek volt már külső megjelenésében is. Mikor a bajorországi reichenhalli fürdőben egy magyar fürdővendég ép magyarul kérdezte tőle: „Ugy-e, kis öcsém, maga is magyar?“, — felvetette dacos, szép fekete szemeit és büszkén vágta oda: „Mi az istennyila volnék más?“

2. Hám, hám, rőf, rőf.

És milyen élelmes fiú volt, hogyan tudott magán segíteni; már akkor is, mikor még egy árva szót sem tudott németül. Ezzel a négy egytagú hangutánzó szóval egyedül megebédelt a vendéglőben, mert az ügyes pincér hozott neki enni sertéskarajt.

3. Ge, ge.

Mikor már tudott valamieskét németül, akkor is tulajdonképpen magyarul beszélt. Ugyancsak Reichenhallban történt. Mikor reggeli sétájára indult, kérdezte tőle penzióbeli háziasszonyunk: „Herr Lácci, haben sie schon ihren Kaffee getrunken?“ „Ge, ge“ felelte rá német-magyarul. Pedig a német ja-val felel igenlőleg és nem az igekötő megismétlésével, mint a magyar ember.

4. Der Tag backt.

Később igen sok baja volt a szótárral. Nem mindig találta el, melyik kifejezést kell használni az illető esetben. Így ezt a mondatot: „A nap süt“, nem úgy fordította: „Die Sonne scheint“, hanem így: „Der Tag backt“.

5. Schiller war gross als Buttermilch.

Ezt a mondatot: „Schiller nagy volt mint író“, fordította a fenti módon, a szótárt

félreértve, és a Schriftsteller helyett „írót“, ezt a köpülési tejterméket írva ki. Szegény Schiller, ha legalább neve másik jelentésével schiller-bornak írta volna, vagyis halovány vörös bornak. De ilyen savanykás italnak írni egy tüzes költőt, — ez már még sincs egészen jól.

6. Örült a csikóknak és a galamboknak.

Ezt meg a Goethe Hermann und Dorotheájának ebből a mondatából fordította tévesen: „Freute sich der Fülle der Trauben“. Ez azt jelenti: „Örült a szőlőfürtök bőségének.“ Igen, de Füllen csikót jelent, Traube helyett meg Taubét (galambot) keresett ki a szótárból. Így keletkezett a csodabogár.

7. A tizennyolcadik gyermek.

Goethével máskor sem volt szerencséje. Az Erlkönig eme szavait: „das ächzende Kind“: tizennyolcadiknak fordította „nyögő“ helyett. Így vált tréfásra ez a tragikus ballada.

8. Sötétben találkozott vele a dühöngő.

Ezzel a fordítással megint Schillert forgatta ki a maga valójából. A Bürgerschaftnak ez a mondata: „Entgegnet ihm finster der Wüterich“ azt jelenti: „Így szólt hozzám sötétben a dühöngő“. Ő az „entgegnet“-et találkozott szóval fordította le és kiforgatta a balladát az értelméből.

9. Lenkeys Jahrhundert.

De Petőfi se járt vele jobban. Lenkey század-át, vagyis csapatát, a meg nem felelő szót böngészve ki a szótárból, évszázadnak fordította le.

10. Sturm S. úr felöltöben van.

Valamelyik német írónak ezt a kifejezését kellett lefordítania: „Herr je! Sturm ist in Anzug!“ Ennek helyes fordítása: „Jézus Mária! Vihar van közeledőben!” Lett belőle a címben jelzett mondatszörnyeteg.

11. Fahre nur fort mein Kind.

Ez az esete meg a budapesti evangélikus gimnázium áldott emlékü, poétalelkű német tanárával, a jó Weber Rudolf bácsinak németóráján esett meg velem.

Nyaggatta a jó öreg, hogy valamit kihúzon Laciból, a Schiller Glockéjával kapcsolatosan. Ezt tudniillik nagy lelkesedéssel tanította. Laci szekere azonban minduntalan megakadt a kátyúban. A jó Webernek végtelen nagy szomorúsága volt, ha valakinek nagyritkán szekundát kellett mégis beírni. Ezért mondta neki: „Fahre nur fort, mein

Kind!“ „Folytasd csak, fiam!“ Laci ezt úgy értette: „Utazzál el édes fiam, vagyis menj a helyedre!“ Szépen meghajtott a magát és boldogan ment a helyére. A jó öreg hányszor elmesélte ezt nekem. A résztvevő lelkek megnyugtatóására megjegyzem, hogy Laci nem bukott meg a németből.

Befejezés: Egy őszinte vallomás.

Bevallom, hogy ezek az eddigi olasz és német és a még ezután következő esetek nem mind Lacival estek meg. Dehát ha az ember valakit szeret, mindent szívesen ráaggat. Mennyi anekdótát tulajdonítanak Deák Ferencnek, amihez saját kedves tréfájával szólva, csak annyi köze van, mint a budai Deák Ferenc keserűvíz-forráshoz. Nem volt tulajdonosa, sőt vizének még csak „élvezője“ se. De hát jónak látták róla elnevezni.

Dr. Szigethy Lajos.

A NEMZETI KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS

A művészet minden barátját szomorúsággal töltötte el az a küzdelem, mely a különböző művészi irányok képviselői között folyt le. Hol a sajtóban esendült fel egy-egy túlélés hang, hol a bíróság előtt állottak a vitatkozó felek, hol egy elhúnyt művésztől tagadták meg az ünnepi gyászleplet. Most végre a különböző irányok képviselői együttesen szerepelnek a vall.- és közoktatásügyi minisztérium kezdeményezésére rendezett kiállításon Vidovszky képe mellett, melyen a fehér terítő mintázása is kivehető, ott lógnak a nagy vonásokkal dolgozó rendszernek képei. Itt vannak a konzervatívabbak s itt az új irány hívei. Vagy művésztelepek szerint itt vannak a szolnokiak (Pólya) és itt a rómaiak is (Kontur). Ez a kiállítás így a mai

magyar művészetnek teljes keresztmetszetét adja. És itt nem egy zavaros kép áll előttünk, hanem, hála Petrovich Elek rendezésének, egy teljesen áttekinthető. A kiállító művészek közül úgyszólván mindenkit ide kellene iktatnunk, talán Aba Novák Vilmos az, akit még ezek közül is ki kell emelnünk egy, a középkor igazi áhítatos szellemét visszatükröző Szent Erzsébet-képe és egy Brueghel „parasztlakodalmára“ emlékeztető vászna miatt. Azt hiszem, ha még Glatz Oszkár, Szüle Péter, Kukán Géza, Csók István, Vaszary János, Margó Ede, Lechner Jenő nevét példakép kiragadjuk a kiállítók névsorából, a kiállítás nívójáról fogalmat nyerhetünk. Mindenkinek ajánlani merem, tekintse meg. *Freund János.*

EGY NAGY FEKETE KÖNYV.

Még gyermekkoromban egyszer be akartam menni édesapám szobájába, de nem engedtek be, azt mondták, hogy dolgozik, ilyenkor nem szabad zavarni.

Este láttam, hogy mikor lefekszik, mielőtt leoltaná a lámpát, egy nagy fekete könyvet vesz elő és olvas. Felültem ágyamban és csodálkozva néztem, hogy apukám még este is dolgozik? Észrevette, hogy őt figyelem.

— Miért nem alszol? — kérdezte tőlem.

— Nézem, hogy te hogy dolgozol.

Apukám mosolygott.

— Nem dolgozom én kislányom, aludjál csendesen.

Sokszor néztem aztán azt a fekete könyvet. Olyan nagy és olyan nehéz volt, de azért örömmel vettem le apukám éjjeliszekrényéről, mert szép képek voltak benne és bátyám minden képről olyan szép mesét tudott mondani.

Múlt az idő. Egy nyáron, mikor szúratosan, kihevülve a játéktól, futottam apukám elé a testvéremmel, kijelentette, hogy már kettőnket iratott be az iskolába, a bátyámat és engemet. Elvitt apukám az iskolába, de én hamar megúntam a szűk padban az ülést és haza akartam menni. A tanító néni megfogta a kezemet és vissza-

ültetett. Mikor végre haza mehettem, ott hon kijelentettem, hogy én soha többé nem megyek iskolába. Ekkor a bátyám, ki akkor már negyedik elemista volt, kijelentette: De nagy esacsi vagy! Hát ha nem mégis többet iskolába, akkor soha nem fogod tudni elolvasni, hogy mi van apuka könyvébe írva.

— Na jó, hát akkor mégis megyek iskolába.

És jártam szorgalmasan iskolába és egy szép napon levettem azt a nagy könyvet apukám éjjeliszekrényéről és el tudtam olvasni azt a hat arany betűt rajta, hogy: *Biblia*.

* *

Elhagytam már az elemi iskola padjait. Alsós voltam. Német dolgozatírás volt. Fojtó csend ült az osztályon. Negyven leányfej hajolt a füzetek fölé s csak a toll percegése hallatszott. A tanárnő gondolatokba mélyedve állt a falnak támaszkodva.

A nagy csendben mintha valaki fel nyögött volna. Mind oda néztünk. Egy társnőnk esett ki a padból, kezeit göres szorította össze. A szigorú tanárnő gyengéden fogta fel a kis lányt s ránk nézett: — Szív-görese van. — Hárman felemelték és be-

vitték a tanáriba. Ahogy az ajtó becsukódott utána, mi megdöbbenve néztünk egymásra. Nem történt még ilyesmi soha nálunk. De a meglepetés csak egy pár percig tartott, a tanárnő halk zszibongásra lépett be és utána a lányok. Mintha semmi sem történt volna, folyt tovább a munka. Befejeztem a dolgozatomat, nem tudtam tovább írni, az üres padra néztem. A tanárnő észre vette.

— Márta, maga már készen van? Hozza ki a dolgozatát!

Becsuktam a füzetemet s felálltam. Minden tekintetet magamon éreztem. Amint a katedra előtt megállok, érzem, hogy előtt a forróság. A tanárnő vállamra tette a kezét:

— A tanáriban fekszik a társnője, menjen be hozzá, nézze meg, hogy van.

Végig haladtam a hosszú folyosón, elhalkult már az osztályokból kiszűrődő hangzavar s a tanárhoz közeledve, mély esendetet vártam. Ahogy beléptem a terembe, hallottam, hogy valaki felolvas. A dívány felé haladtam. Az olvasó alak felém fordult. Az ablakdeszkákon beszűrődő napfény megvilágította fehér arcát. Megdöbbenve ismertem fel azt a tanárnőt, akit mi Madárijesztőnek hívtunk és nagyon féltünk tőle.

Visszafordult, levette a kislány fejről a vizesruhát, felkelt és felém jött.

— Maradj itt, míg visszajövök.

Eltűnt a mosdó felé. Csak akkor mozdultam meg, mikor már az árnyéka is eltűnt a nyitott ajtó mögött. Társnőm fölé hajoltam. Rám nyitotta nagy fekete szemeit és mosolygott. Oly különösen mosolygott. Halvány ajkára akadt a tekintetem, melyen olyan nehezen jöttek ki a szavak: — Ne félj tőle, nem is madárijesztő, olyan

jóságos, szelíd, olyan jó hozzám. Hogy lehet az, hogy ő jó? — vetődött fel bennem a kérdés, de elhallgattam. A kislány megmozdult. Valami leesett a takarójáról. Utána nyúlok, felemelem, egy fekete könyv. Ez a hat betű ragyog rajta: *Biblia*.

* * *

Múltak az évek. Régen elfelejtettem már a tanáriban történt dolgokat. Nyár volt, külföldre kerültem. Nehezen szoktam meg az idegen világot. Egy zimankós augusztusvégi reggelre ébredtem. A hálómban a lányok mind aludtak még. Kímásztam az ágyból s az ablakhoz mentem. Egyenesen, szabályosan hullott az eső. Az egész természet át volt már ázva. A kert végén a kis patak is jól megdagadt és szilaj csapkodással rohant. Ez volt az eső egyforma, monoton ütemének egyedüli változata. Lustán könyköltem a párkányra s úgy tartottam államat, a tenyeremen, mintha valami óriási súly húzná lefelé.

El kezdtem gondolkodni, — azt tettem itt a legszívesebben, mert azt magyarul tehettem. — Eszembe jutott az apám. Vajjon ő most mit csinál? Bizonyosan nem unatkozik úgy, mint én. Reggeltől estig dolgozik, este . . . igen, este, elő veszi azt a nagy fekete könyvet . . . kip . . . kop . . . Mi ez? Már a szobában is esik az eső? Nem, csak a könnyeim pottyantak le. De hiszen nekem nem szabad sírnom, erősnek kell lennem, akármelyik pillanatban fölébred egyik lány. De most nem lehetett a könnyeknek parancsolni. Olyan, de olyan egyedül voltam, elhatároztam, hogy most rögtön írok haza, hogy holnap érkezem.

Kitöröltem két kezemmel a honvágy könnyeit szememből. Felálltam, végignéztem az ágyakon. Csupa ellenség: osztrák,

eseh, szláv... brr. És ezek közt egy napig is maradjak még? Nagy zajjal nyitottam ki a szekrényemet, mit bánom én, csak nem fogom még kímélni is őket? Kinyitottam a bőröndömet. Az első, mi kezembe jut, egy bekötött kis könyv. Nagyot vert a szívem. Kiemeltem a könyvet és halkan esuktam be a szekrényt. Az ablakhoz mentem és boldogan néztem azt a jól ismert hat betűt: *Biblia*.

* *

Fehér hó borította a vidéket. Szorongó szívvel ültem a robogó vonatban, zsebemben a ma kapott sürgönnyel: „Nagyapád rosszul van, gyere.“ Olyan egyhangú ez a síma, fehér hómező, hogy az ember azt hinné, hogy reggel óta semmit nem haladt, csak rázza a vonat. Csak egy őrház jelzi az állomást, ahol leszállok és egy mély férfi hang:

— Jó estét, kisasszony!

Hamarosan meglátom a subát is.

— Jó estét, Mihály! — Elveszi a táskámat, megkérdi, nem fázom-e, s szóltalanul megyünk egymás mellett. Lábunk alatt receseg a fínom hó, mintha porcukorban gázolnánk. Nem siettünk, — messze van még a falu tornya, — ne hogy elfáradjunk. Az éles hideg megborzongatja a ragyogó csillagokat. Mintha színaranyból volna mind-egyik, úgy ragyognak a sötétkék égen.

— Csendes éjjel lesz ma, — szól elgondolkodva az öreg s haladunk némán tovább. Ahogy az első esűrhöz érünk, megint megszólal:

— Fog örülni az öreg tekintetes úr.

— Minek?

— Hát, hogy csendes éjjel lesz.

— Mért, nem tud aludni?

— Az szeginy mindig fázik, oszt, ha csöndes éjjel van, a kályha sem fű úgy, oszt melegebb van a szobában.

— És akkor tud aludni?

— Az má, szögény, tud alunni!

— Mihály!

— Nem, nem, kisasszony, csak azt mondta a tekintetes doktor úr, hogy ma má fog tunni alunni! Mert... mert már jobban van.

Mind szaporábban és szaporábban lépkedtem. Alig bírt már szegény öreg lépést tartani. Ahogy a kertajtóhoz értem, hosszú vörös fénysáv úszott végig a szürke havon. Az ajtó nyitva volt. A konyhában senki. Lassan nyitom ki a szobaajtót. Félhomályban van a szoba. A hófehér ágyban egész eltűnik a viaszsárga arc, a szürke fonnyadt kéz, vizes, kék szemekben öröm csillan meg, és lassan a csontos kéz is emelkedik felém.

— Eljöttél? — Megfogom a hideg kezét és hozzá hajolok. — Nagyapám!

Int, hogy üljek le az ágya szélére. Néz, hosszan néz és simogatja a kezemet. Lassan beszél. Nem mond többet, csak annyit, hogy ott fekszik az éjjeli szekrényén az ő egyetlen értékes darabja, az az enyém. Feléje nyúl, de nem éri el. Leemelem, megforgatom. Nagy fekete könyv, ebbe van belejegyezve az ő hosszú életének minden öröme, bánata. Lehajolok hozzá, hogy megköszönjem, de ő már elszundított, kimerítette az öröm és a beszéd. Hosszan elnéztem viaszsárga arcát, úgy megváltozott egy élet alatt. És ezt az életet az a könyv kísérte végig, melyet most a kezemben tartok, a szent *Biblia*.

Bpest, 1933. III. 5.

Pétery Márta.

TÜNDÉRORSZÁG.

*Azt mondják, hogy nincsenek tündérek,
Erről csak a gyermeknek mesélnek,
Csak a mesében van Tündérország,
Szép mese ez, nem lehet valóság.*

*Pedig itt van, itt él valóságban;
Párja nincs több szíve jóságában;
Szelíd szóval int mindig a jóra,
Minden bajtól lépésem megóvja.*

*Kiszedi, ha utamon van tövis,
Kisimitja még, ha göröngyös is,
Jó utat mutat, biztat, véd, segít,
S ha néha csüggedek, ő lelkesít.*

*Ha kiszakad ruhám, összevarrja,
Gyönyörűen kimossa, vasalja;
Tündérkezével a rossz ruhából
Megint szépet és újat varázsol.*

*Nem érzek semmit a szegénységből,
Mindentre jut a kevés fillérből.
Tündérem küzd értem nappal-éjjel
Hétfejú sárkánnyal, — szegénységgel.*

*A jó tündér Te vagy, lelkem Anyám,
Szíved melegét árasztod reám,
Melletted érzem a boldogságot,
Hajlékunkban a Tündérországot.*

*Barok István,
II. gimn. tan.*

A CSODAVÁRÓ BOLT.

Kiesi üzlet volt, 3 lépés hosszú, 4 lépés széles, eldugott utcában és mégis olyan hívogató nyájassággal tudott a belépőnek szemébe mosolyogni. Az a csontsínű faburkolat olyan rózsaszín optimizmussal nézett a világba, mintha a legkisebb gondja sem lenne szomorkodni. A mérleg rézserpenyője szinte hangosan verte vissza a ráeső bágyadt villanyfényt, amely egyébként is mindennek olyan jóleső nyugalmat kölcsönzött.

Azok a kis porecellánszobrok az üveg-szekrényben szinte úgy látszottak, mintha ebben az elnyújtózó világban merevedtek volna álomra. A falat köröskörül befedő tükrök mégis élénk pillantással szemeztek egymással és az egész üzletet meg lehetett találni bennük oldalt, fel, félre- és más minden oldalra fordulva.

És a tisztaság, az ragyogott mindenben.

Ezek után csodálkozni fognak, ha megmondom, hogy mégis mindig üres volt a

kis bolt. A békebeli idők tovasuhantak, mint egy túlfeszített fantáziájú ópiumos álom és itt maradt ez a kis üzlet egyedül abból a világból, hogy hirdesse, hogy nem varázsló csipkerózszaálom volt az egész, hanem való, szürke hétköznapiság, a világszeretet rózsaszín fátyolában.

Jolán néni ott tett-vett e kis megmerevedett társaságban, öneki élt, az ő szemében mozgott mindegyik és sok-sok közülük egy hozzáfűződött emlék miatt képviselt számára egy-egy boldog történetet, mikor még nem kellett egész éjjel virrasztania a gondok fekete ravatala mellett, mikor még az álom a valóság folytatása volt.

Az álom a múlt lepergett rózsaszirmain hangtalanul elszökött, és az álomittas tömeg nem tudta megfogni és nem is akarta, hiszen azt hitte, úgyis visszajön. Nem!

Az egészéből csak az a kis bolt maradt meg, ugyan az is az élettől lüktető kör-

útról a sötét mellékutcák rejtekébe bújt a hétköznapi kényszerítő uralma miatt.

És Jolán néni itt tett-vett és tipegett-topogott, mert bizony az álommal az ifjúság is tovaszökkent, a haja kezdett mindjobban beilleni a fehéres környezetbe, lassan beleöszült az élet telébe.

Ha egy-egy segéd, vagy boltiszolga vásárolni jött, szinte méltatlankodva vetette oda, hogy: Mi tetszik?

A jövővennyel együtt bejött a hideg légáram s a viseltes ruhákról áradó ételszag fertőzte meg ezt az édes illatokkal teli magányt, s mikor az foghagymaszagú száját kinyitotta, mintha a porcellántáncosnők elfintorították volna orrukat az üvegszekrényben.

Jolán néni ezüstös haján kergetőztek a fénysugarak, s a vevő ott állt fekete ide-nemvalóságában az üzlet közepén, melynek harmóniáját megbontotta. Jolán néni gyorsan odanyomta piszkos kezébe a csomagot s szinte tessékélően már a „jónapot“-ot is hozzátette. Aztán gyorsan az üvegszekrény felé fordult, hogy visszazökkenjen a maga álmvilágába.

Hej! Mikor őt még Jolánka kisasszonynak nevezték és grófok meg bárók adták egymásnak a kilineset az üzletében.

Nem! Jolán néni még most sem adta fel a reményt, hogy egyszer csak megint kocsik fognak állni az üzlete előtt és a legjobb árút is tartotta mindig, hisz mit szólna X. gróf, ha véletlenül bejönne és nem találná itt kedvenc süteményét.

X. gróf váratott magára és lassan egy nagyobb úr kezdett belátogatni hozzá: a szegénység. És utána a búskomorság.

Azok a híres karácsonyi kirakatok ott díszlettek a kis utcagyerekeknek, akik irigykedő nyálasorgással hagyták ott újjnyomukat a csillogó kirakatüvegen.

Jolán néni csak unokaöccse látogatta meg néha. Szótlanul ültek egy sarokban, s a fiú fájó szívvel olvasta le arcáról a ráncok történetét. Láttá ennek a zajtalan életnek hirtelen összeroppanását, amely a megvakított kirakat reményvárain élt eddig, elzárva a külvilág szürke panorámájától. És látta ennek a lehanyatló életnek szomorú csodavárását. Megfigyelte sokszor a kirakaton keresztül, amint Jolán néni egy-egy duzzadt könnyet ejtett az örökifjú porcellántáncosnőre és megfigyelte, hogy mindig fáradtabban, búsabban és reményvesztettebben díszíti a kirakatot.

Mikor Gáborral egymás mellett ültek a sarokban, mindig mondogatta, mintha a benne állandóan dúló kérdésekre felelne: Hiába mosolyogsz, Gábor, meglátod, hogy nem hiába várok, mindig pártoltak engem a gróf-vevőim, most is el fognak jönni, csak idő kell, hogy megtalálják az üzletemet.

A fiú már nem is válaszolt, nem akarta még ezt a reménységét is elvenni tőle és csendesen bólogatott. Sajnálta szegénnyt, amint állandóan hajtogatta: Meglátod, hogy eljön!

És ezen a karácsonyon tényleg el is jött. Kedvesen lépett oda Jolán nénihez és szívélyesen mutatkozott be: X. gróf fia vagyok, egy kis karácsonyi bevásárlást szeretnék tenni.

És Jolán néni nem látta sem a kopott kabátot, sem a viseltes puhakalapot, ő most elemében volt, kínált, kedvesen, fiatalosan, úgy, mint régen.

Azt sem nézte a végén, hogy 15.— P-t tesz ki az egész. Boldog volt, végtelenül boldog!

És Gábor elégedetten látta, hogy a mosolygó porcellán táncosnőre egy kövér

könnyesepp húll alá. Belépett és jóleső mosolygással fogadta az édes szidalmat: Látod, te hitetlen, mégis eljött!

Jolán néneinek azonban az volt utolsó öröme, eljött egy gróf, hatalmasabb a grófnál, X. grófnál, de még a szegénység-

nél is, egy jótevő gróf. Eljött fekete keszin, úgy, mint azelőtt a grófok, hogy elvigye Jolán nénit továbbálmodni a boldog rózsaszínű ifjúságot egy országban, ahol nem kell reményteljes reménytelenséggel kirakatot rendezni. *Schütz Ödön.*

BÜCSÚZZUNK.

Munka végeztével szükségét érezzük annak, hogy az elvégzettekre visszatekintsünk. Mondhatnám, hogy kötelessége is mindenkinek, hogy számot vessen magával, megállta-e helyét a lezárt időszakban. Az iskolában az osztályozás mutatja meg az elért eredményt; egyesületi életben a beszámoló jelentés állapítja meg az elérteteket — sokszor a nem elérteteket. Mi is munka végére jutottunk, lezártunk egy nehéz évet. Nehéz volt ez év újra, mert a múlt években fenyegetőbbé vált gazdasági válság most sem szűnt meg, a reménykedő hangulat nem emelkedett annyira, hogy mélyebb hatást váltott volna ki. S mégis itt vagyunk, mégis megvívtuk ez év nemes harcát, ezért jó Istenünknek mondunk hálát.

Végiglapoztam az Ifjú Évek mostani évfolyamát, s ha a külső nem is számít, nem is szabad, hogy számítson az életben, ez esetben ez sem mellékes. A mostani évfolyam gazdagabb, szebb külsőben jelent meg, különösen a karácsonyi és húsvéti szám dícséri áldozatkészségünket eredeti címlapjával. A többi számokat is gazdag képanyag díszítette, festői kezdőbetűk ékítették. A most közölt tartalomjegyzék meg azt igazolja, hogy igyekeztünk az előfizetők kívánságainak minél teljesebben megfelelni: változatosság jellemző az évfolyam

minden számát. Van benne most már folytatásos regény; hogy nem jutott belőle több, mint amennyi van, annak oka a sokféle tartalom, mellyel sokat adtunk, hogy sokaknak tudjunk megfelelni. Sok rövid cikk pedig sokkal nehezebben szerezhető meg, mint egy-egy hosszú. Reméljük, hogy az érdekesítő regényt jövőre sokan fogják várni, és ez is sok előfizetőt fog visszahozni táborunkba.

Mert bizony az előfizetőkön múlik a lap léte, vagy nemléte. A számukkal meg vagyunk elégedve, de nem vehetik rossz néven tőlünk, kik a lap szellemi és anyagi érdekeit lelkünkön viseljük, ha szomorúan állapítjuk meg, hogy sokan ajándéknak vetették a lapot. Nem gondolták meg, hogy nekünk is súlyos pénzeket kell egy ilyen szépen kiállított, gazdag tartalmú lapért kifizetnünk, még ha a cikkek írói, szerkesztők, kiadóhivatalvezető mindent ingyen is áldoznak. Ép ezért újra kérjük azokat az elő-, illetőleg utófizetőket, kik még nem küldötték be hátralékukat, hogy most már haladéktalanul tegyenek kötelezettségüknek eleget, mert különben — de hát mit mondjunk, hiszen annyira elveink ellen van a végrehajtás, feljelentés meg más, a mindennapi életből olyan szomorúan tapasztalt erőszak. Mi lelki erőszakkal szeretnénk az

ígért pénzhez jutni, hogy a mostani évet is olyan anyagi sikerrel zárhassuk le, mint a tavalyit.

Igaz, hogy nincs senkinek sem sok pénze, igaz, hogy nehezek a viszonyok, de egyikét mozibamenetel elhagyása, egy színház-bamenetel feláldozása lehetővé teszi a tartozás kiegyenlítését. Kérjük olvasóinkat, kérjük előfizetőinket, előfizetőgyűjtőinket, szívleljék meg szavainkat, s adják meg azt, amivel a lapnak tartoznak.

Ezek után a buzgalommal végzett munka érzésével, s abban a reményben búcsúozunk, hogy nem maradt meddő egész évi igyekezetünk, s hogy ez utolsó felhívásunk is nyílt fület fog találni. Kívánunk mindenkinek kellemes nyaralást. Kívánjuk, hogy szép

magyar hazánkban jól töltsék el a két szüneti hónapot — és ha kipihenték magukat, gondoljanak az Ifjú Évekrc. Gondoljanak olvasóinkra, ha valami érdekeset látnak; gondoljanak ránk, ha valami nemeset éreznek; gondoljanak vissza, ha valamit tanulnak és vessék papírra a sok szépet, jót és nemeset, hadd tanuljunk mi is belőle, hadd legyen az Ifjú Évek jövő éve, a XII. évfolyam, a haladás, az elevenség, és az érdekeség, hogy így a versenyben minden más ifjúsági lap fölé emelkedjék egyházunk, hazánk javára, ifjúságunk nemes épülésére. Kellemes nyaralást és boldog viszontlátást.

B. D.

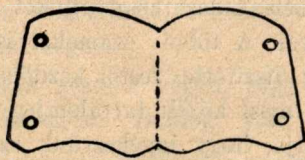
KÉZIMUNKA LÁMPAERNYŐ.

Otthonunkat meleggé, barátságossá teszi a lakásban ügyesen elhelyezett, kis asztalra állított lámpa. Nem szükséges mindig nagy lámpát égetni, kevesebb villanyárammal több hangulatot kapunk, ha a fényt egy szép lámpaernyőn átszűrve tompítjuk, s ha lámpánk kevesebb áramot fogyaszt, még takarékosak is vagyunk.

Csakhogy a mostani nehéz időkben nem mindenki vehet díszes ernyős lámpát. Segítünk a dolgon, egy egészen egyszerű üveg vagy porcellán ernyős lámpára magunk készítünk ernyőt. Nem kell hozzá nagy ügyesség, még csak rajzolni sem kell tudni, csak egy kis szépérzékünk legyen, no meg egy-néhány fillérünk. A természet legszebb ajándékát, a virágokat használjuk fel, azokból fonunk koszorút, formázunk csokrot. Nagy-

anyánk biedermeier-szobájából nem igen hiányzott a valódi virágdíszsel díszített ernyős, petróleumos lámpa.

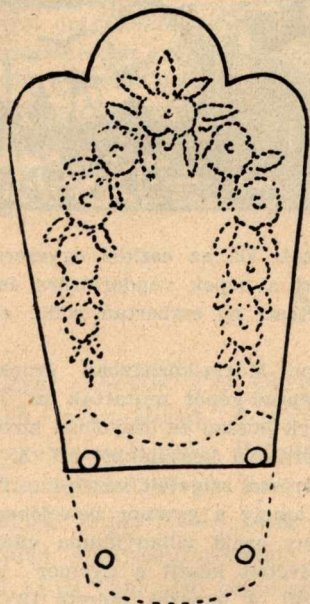
Már most tavasszal gyűjtsük a virágokat, moesári gólyahírt, ibolyát, árvácskát, százszorszépet, később a harangvirágot, margarétát, bármilyen, de inkább kisebb méretű virágokat, kisebb levelekkel, páfrányt, díszfüveket, esetleg havasi gyopárt. Ezek mind-egyikét két itatós közé téve lenyomtatjuk és szárítsuk meg. Most közönséges hólyagpapírból (pergament) — amellyel a jó háziasszony a befőttes üvegeket köti le — vágjunk ki 12 egyenlő nagy, tetszés szerinti alakú lapot, példáulilyent:

itt hajtjuk be.

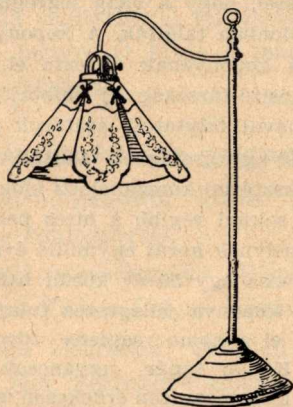

Keményebb fehér, vagy színes lemez-
(kartón)-papírból pedig 6 darab ilyen
formát:

lámpa

Most a hólyagpapírra ragasszuk rá a vi-
rágokat szép csoportokba, a papír szélét
kenjük be ragasztóval és a másik ugyanilyen
nagyságú papírt helyezük rá. Ilyen mó-
don egymásra ragasztjuk mind a 12 lapot

és lenyomtatjuk. Így a virágok két perga-
mentpapír közé kerülnek.

A lemezpapírból kivágott alakot közepén
behajtuk, szélét ragasztóval bekenjük s a
pergamentpapírból kivágott lap felső egye-

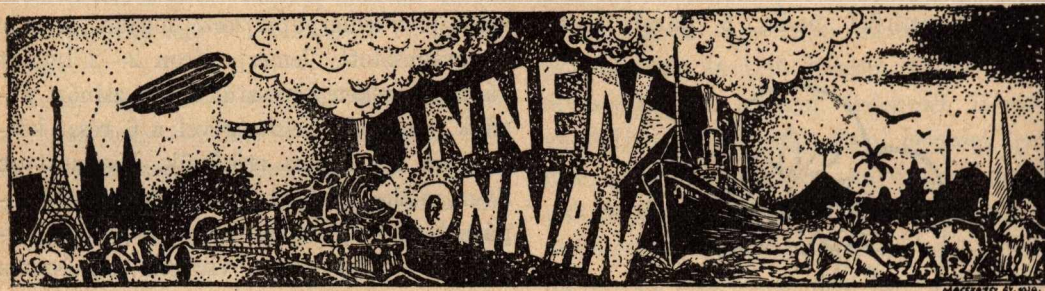
nes oldalához ragasztjuk, úgy, hogy az ösz-
szehajtott lemezpapír közé fogjuk. A már
összeragasztott lemezpapíron 2—2 lyukat
vágunk, ezeken keresztül kerek zsinórt fű-
zünk, melynek segítségével a 6 részt kör-
alakban egymáshoz erősítjük. Ha most az
ilyen módon elkészített ernyőt az égő lám-
pára borítjuk, annak fénye a pergament-
papírt átvilágítja s a virágok természetes
színükben pompáznak.

Kevés pénzből, kis fáradsággal készít-
hetjük s tartósság tekintetében is kiállja
a versenyt. Birtokomban van egy ilyen per-
gamentpapírból készült lámpaernyő, mely
most közel 70 esztendő. *Glock Klára.*

Cserkészek! A Jamboree-ig ez az utolsó ta-
lálkozónk az Ifjú Évek hasábjain, s ezért most
már nem érünk rá arra, hogy részletkérdése-
ket is megbeszéljünk. Egyre azonban ismétel-
ten is nyomatékkal kérem azokat, akik részt-
vesznek a világtáborban. Keressék a kapcso-
latot evangélikus társaikkal! Az együttléte
a legjobb alkalmat a reggeli áhítat fogja
nyújtani. Lehetőleg minden altáborban lesz
az evangélikusok részére istentisztelet. Nem
elég, ha ti eljöttök, hanem hozzátok el maga-
tokkal az evangélikusokat azokból a csapa-
tokból is, amelyekben kevesen vannak. Ha
egyéb értesítést nem kaptok is, akkor is
lesz minden táborban evangélikus csapat; ott
érdeklődjétek!

Figyelmetekbe ajánlom, hogy a Jamboree-ra
lelkileg is alaposan fel kell készülni. Az ed-
digi világtáborok tapasztalatai szerint a nyil-
vánosság, mozgalmasság, tömeg sok vesze-
delemmel jár. Határozzátok el tehát magatok-
ban jó előre, hogy minden napból kiszakítottok
majd legalább néhány csendes percet, mikor
Isten színe előtt fogtok állni. Az íge és az
imádság erősítse meg szíveiteket!

Vigyétek magatokkal *Vidovszky Kálmán*
imádságos könyvét: az „*Imádkozó fiúk*“-at!
Áldással fogjátok olvasni. Nemsokára elérke-
zünk szeretett Kálmán bácsink halálának év-
fordulójához. Drága emlékét akkor őrizzük
legszebben, ha szándéka és szelleme szerint a
világtáborban is „imádkozó“ cserkészek le-
szünk. *Sólyom Jenő.*

15 milliárd gyertyás **világítótornyot** akarnak felállítani a Jungfrau csúcsán, hogy érintkezést lehessen létesíteni a Mars bolygó lakóival. Az eszme egy spiritiszta társaság köréből indult ki. Az óriási fényforrás optikai berendezését egy angol cég készíti.

Dr. Terebinsky, a moszkvai Jankowski-in-tézet tanára, kutyákon és macskákon bonyolult szívműtétet végzett. A szívet kivette, ruggyantából és sárgarézöl készült szivattyú-szerű „mesterséges szívvel“ pótolta s a természetes szívet a beteg részek kivágása után visszavarta. A „Medical World“ című angol orvosi szaklap tanúsága szerint az állatok teljesen felgyógyultak és ma is élnek.

Detroitban bemutatták az első **rádióírógépet**, amelyet rövid hullámokkal bármely távolságról üzemben lehet tartani. Az új írógépet Glen Watson mérnök találta fel, Watsongráfnak hívják és elméletben 1200 betűt tud írni percenként.

G. B. Haldane londoni tanár egyik előadásában új elméletet ismertetett az **emberiség eredetéről**. Eddig — úgymond — minden hagyomány az emberiség bölcsőjét egyetlen határozott ponton, a mesebeli Éden kertjében kereste, amely állítólag Egyiptomban, Kínában, vagy máshol, Keleten volt. Az újabb tudományos fejlődés valószínűvé teszi, hogy az emberi faj egyszerre négy különböző helyen kezdett fejlődni s mind a négy csoport kezdettől fogva teljesen eltérő volt. A vérátömlesztés tanulmányozása kimutatta, hogy a világ népei négy különböző vércsoportra oszlanak. Mindegyik országban mind a négy csoport felismerhető. A típusok teljesen elütnek egymástól és nem állanak a környezet hatása alatt. A vérpróba alapján meg lehet határozni a modern népek

származását. Ez az eszköz egyszersmind új világot vet a népek vándorlására és valószínűtlenné teszi az embertan eddig elfogadott tételeit.

A londoni Mária-kórházban érdekes **gyomorfényképező-gépet** mutattak be, mely egy két hüvelyk hosszú és ötnyolcad hüvelyk vastag hengeralakú készülékből áll. A beteg lenyeli az erősen szigetelt vezetéken függő készüléket, amely a gyomor belsejében 200.000 gyertyafény erejű villanylámpa világánál 16 fényképfelvételt készít a gyomor különböző szakaszairól. A lemezek mérete 12×10 milliméter és a felvételeket százszoros nagyítás után egy képpé állítják össze. Egy készülék ára 130.000 font és állítólag a belgyógyászat terén megbecsülhetetlen szolgáltatásokat tehet.

A prehisztorikus tudományok kongresszusán Elliot Smith tanár feltűnést keltett azzal a bejelentéssel, hogy a **világ legrégibb koponyáját** Londonban találták. A koponyát a tudós Lloyd's koponyának nevezte el, mert a Lloyds biztosító-társaság új palotájának építése alkalmával folytatott ásatások során 42 láb mély kék agyagrétegben találták. A Lloyds koponya musztériai korszakelőtti időkből származhatott, sokkal régebb a híres pekingi koponyánál, melynek korát egymillió évre becsülik, tulajdonosa egy 50 év körüli balkezes nő lehetett. A koponya jellegzetes tulajdonságai alig térnek el a homo sapiens fővonásaitól. Alexander Keiller tanár ugyancsak a prehisztorikus kongresszuson érdekesen ismertette Anglia őslakosságának a civilizációját a wilts-hirei leletek nyomán. Ez a lelet a neolith-korbeli telep maradványa lehetett. A rengeteg szarvasmarha, sertés, kecske és juh csontvá-

zak tanusága szerint az őslakók állattenyésztők voltak s a fegyverek teljes hiánya békés természetüket mutatja.

Egy angol drágakőkereskedő cég megvette a világ legértékesebb gyöngyét, amelyet nemrég találtak a Perzsa-öbölben. A gyöngy mogyoró nagyságú, teljesen hibátlan és pompás rózsaszínű fénye van. Az angol ékszerészszövetség a gyöngy értékét 150.000 fontra

(négy millió kétszáz ezer pengőre) becsüli, megjegyezve, hogy a gyöngy a természet csodája.

A világ leghosszabb hídja Dániában lesz. Ezt a hidat Seeland és Laaland szigetek között építik s hossza két mértföld lesz.

Rómában, Caesar egykori fóruma helyén az Aeneis 17 sorát találták meg az iskola falába vésvé. Caesarkorabeli iskolásfiúk írták fel oda.

P. F.

MEGHIVÓ.

A Magyar Diákok Pro Christo Szövetségének evangélikus osztálya — az evang. egyetemes Ifjúsági Belmissziói Bizottság támogatásával — Tahi felső táborban 1933. július 8-tól 14-ig országos középiskolás leánykonferenciát, 1933. július 8-tól 15-ig Tahi alsó táborban középiskolás fiúkonferenciát rendez. Ezekre minden evangélikus magyar középiskolás diákot szeretettel hívunk és várunk, hogy ott a természet csendjében elcsendesedjünk az Isten színe előtt, megláthassuk életünk fogyatékoságait és feladatait, s Szent Fia segítségével felkészüljünk arra az útra, melyre Ő hívja a magyar evangélikus ifjúságot.

A leánykonferencia programjából:

Reggeli bibliakörök közös gondolata: Üzenet a boldogságról.

Délelőtti eszmecserek: Belső szobám. Könyveim. Társas életem. Kérdések.

Délutáni előadások: Céltalan élet. Telhetetlen élet. Segítségre szoruló élet. Mindent megtaláló élet. Szolgáló élet.

A konferenciát közös istentisztelet nyitja meg. Egy nap kirándulás Visegrádra. Este tábortüzi áhítat.

Felkért előadók: Balikó Eszter, Bakay Péterné, Danhauser László, Droppa Irén, dr. Gaudy László, Gáncs Aladár, dr. Hilscher Zoltán, Jáhl Magda, Komlós Ilona, Kozma Gabriella, Lamnek Vilmos, Marsek Jánosné, Rohoska Emilia, Schulek Tibor, Lehoczky Györgyné, Szabó József, Vidovszky Kálmánné.

A fiúkonferencia programjából:

A reggeli bibliakörök közös gondolata: Krisztus.

Délelőtti eszmecserek: Sport. Világboldogítók. Olvasmányaim. Evangélikus sorsunk. Kérdéseim.

Délutáni előadások: Rabságban. Vergődésben. Krisztus fogságában. Idegenek között. Atyafiakkal. Egy nap kirándulás Visegrádra.

Este tábortüzi áhítat.

Felkért előadók: Dr. Böhm Dezső, dr. Gaudy László, Havasi Dezső, dr. Hilscher Zoltán, Ittész Mihály, Ruttkay-Miklós Gyula, Schulek Tibor, Sólyom Jenő, Szlany Pál, Urbán Ernő.

Általában: a konferenciára komoly elmélyülésre való hajlandóságot és vidám jó-

kedvet kell hozni mindenkinek. Tahi erdei, hegyei kirándulásra, a Duna fürdésre, a csillagos ég nótás tábortűzhöz, a megbeszélések, előadások meg jobb jövőre hívnak és tisztalelkű, tettekre szánt diáksereget várnak.

Részvétel: Részt vehet minden 13. életévet betöltött középiskolás diák, aki a jelentkezési feltételeknek eleget tett és a tábori fegyelemnek aláveti magát.

Költségek: A konferencia minden résztvevője fizet 2.— P jelentkezési és napi 1.50 P ellátási díjat. A jelentkezési díj a jelentkezéssel egyidőben küldendő be, az ellátási díj a gyűlés színhelyén a megérkezéskor fizetendő.

Jelentkezni a később küldendő prospektussal lehet, legkésőbb június 15-ig a rendező Szövetségnél: Budapest, IX., Üllői-út 19, II. lépcső, II. em.

Beszámoló pályázatunkról.

Az Ifjú Évek karácsonyi számában oályázatot tűztünk templomleírásra. Nagy reménységgel vártuk a beérkező pályamunkákat, de ezúttal egy kissé esalódnunk kellett. Nem ért el a pályázat olyan sikert, amilyenre éppen a tárgy érdekességénél fogva joggal lehetett számítani. Már a pályaművek számában eredménytelenség mutatkozik, amennyiben mindössze hét — 7 — mű érkezett be. De eredménytelenségről kell beszámolnunk a hét pályamunka értékét illetően is. A pályázók alkalmasint félreértették a célt, vagy legalább is nem értették meg teljesen a pályázat szándékát.

A hét pályamunka közül mégis elismeréssel kell kiemelnünk a következőket: „Katakomba“ jeligével beküldött leírás az irsai templomról szép és lelkiismeretes munka. Adatgyűjtés tekintetében, mind között a legelső. Hangulatos az „Evangélium“ jeligés dolgozat az aradi templomról, s még inkább a kelenföldi templom leírása, mely „Ember, küzdj és bízva bízzál“ jeligével érkezett be.

Legtöbb eredményt a „Búzavirág“ jel-

AZ IFJÚ ÉVEK VILLÁJA,
amelyet a május 21-i kiránduláson
juttatunk egyik előfizetőnknek.

igével küldött „A mi kis hajlékunk“ című dolgozat ért el. Leírásának tárgya az a kis kápolna, mely Budapesten a Gyarmat-utcában szolgálja a hívek vallásos érzelmeit. Szerzőjének a bíráló bizottság a pályázat II. díját ítélte. Szerzője: Schindler Lujza, gyors- és gépírótanfolyam tanuló.

A pályadíjat elküldtük címére, s mint

a pályázat nyertesét, szeretettel üdvözljük. De a többieket is arra kérjük, hogy csak tovább is munkálkodjanak jókedvvel, s ha most fáradozásuk és jó igyekezetük nem is járt a várt eredménnyel, ez távolról se keserítse el őket, mert hiszen az életben nagyon sokszor fordul az elő, hogy nem jelentkezik tüstént a munka után a siker!

SIR A FERGETEG

IFJÚSÁGI REGÉNY.

Irta: *Cserepes Sándor.*

(8. folytatás.)

Ezalatt bent a tanulóban gyülekezett össze az első álmából felriasztott leánysereg. Azt sem tudták még, hogy miért kellett nekik ilyen szokatlan éjszakai órán felriadniok az édes álomból. Arrukra kiült a bizonytalan félelem, egyiknek a foga vacogott, a másik pedig addig-addig tartotta vissza a sírást, míg végre nagy zokogás közt pottyantak ki forró könnyeseppjei. A harmadik fázva bújt meg a kabátjában, vagy odatolongott az imént friss tűzre gerjesztett hatalmas kályha mellé. Kint a konyhában nagy-nagy fazekakban teát melegítettek, hátha az majd ad egy kis bátorságot, de ha azt nem is, egy kis melegséget bizonynyal ad a megrettent lánykáknak és tanárnéniknek.

Az igazgatónő parancsára a két szél- és esőverte diáknak is juttattak egy-egy esészével a jó meleg italból. Felváltva jöttek be, először Fischer, azután Harter, hogy a szolgálatban hiba ne essék. Hej! milyen kegyetlenül furesa érzés száguldott végig Harteren, amikor töltött pus-

kájával néhány pillanatra helyet foglalt az útra készült intézeti lakók között. Még egy pár héttel ezelőtt azon a szép őszi estén úgy jött be ebbe a házba Vargával, mintha tolvaj lenne, most meg fegyveres mivoltában való megjelenése egyszerre a megmentő hős szerepét juttatta neki. Legalább is ilyen vélemény volt kialakulásban a szoba egyik sarkában, ahol a nagyobb lányok csoportosultak össze, akik közül tüstént belépésekor sokan megismerték, de egy valaki bizonyára megismerte benne, a puskatulajdonosban a kiserdői lovagot.

Harter a tanárnők kérdéseire próbált értelmes és megnyugtató feleleteket adni, de ez nem nagyon sikerült, mert az esze egészen máson forgott. Szeretett volna odamenni a sarokba az összebújt leányok közé, és csak éppen a fülébe súgni Pap Piroskának, hogy ne féljen semmit, se a forradalomtól, se a csehektől, mert ő itt van és itt lesz körülötte és mellette mindig, és ameddig ő él, addig nem lesz bánódása. Azt is szeretete volna neki meg-

mondani, hogy ő még Nagy tanár úrtól sem félt annak idején, amikor kiderült az a veszedelmes kaland... De persze hogy nem mehetett oda, hiszen még csak a tekintetét sem merte a sarok felé meneszteni. Különben is Pap Piroska még álmában sem sejtette, hogy neki — már mint Harternek — az ősszel Nagy tanár úrtól félnie kellett volna valamiért. A teája is elfogyott már, mennie kellett. Azt azonban mégsem tilthatta meg neki senki, hogy távozáskor oda ne nézzen egy nagyot, s ne közölje a szemek távíróján azt, amit bizonyos külső körülmények összejátszása folytán szóval elmondani nem lehetett.

Mikor Harter kiért a folyosóra, Csupasz már visszatért. Jó tanácsul azt adta az intézetieknek, hogy térjenek ismét nyugovóra, mert úgy látszik, hogy elmúlt már a veszedelem, ha volt is.

V.

Ennek a sátrándi nyugtalan éjszakának a története pedig ez:

A szomszédos Bükkönygeresd vasúti átlomásán aznap délben megállt egy zsúfolásig tömött hosszú katonavonat. Utasai a haretérről érkező cseh katonák voltak mindnyájan, akik hazafelé tartottak Csehországba. Ám, amikor közeledtek a cseh határ felé, már szétterjedt közöttük a hír, hogy nem kell nagyon messzire menniök, mert a cseh hadsereg betört Észak-Magyarországba, s már valahol itt a közelben kell járni Szvatopluk dicső ivadékainak. Gondoltak hát egy nagyot s elhatározták, hogy elébe indulnak a cseh ármádiának; azért szálltak le Bükkönygeresden a vonatról, s a védtelen községben iszonyú rablást vittek véghez. Ennek a híre érkezett meg az este Sátrándra, s jó idővel a hír érkezése után a város

Bükkönygeresd felé eső határához érkezett maga a rabló társaság is.

Amikor az iskolában és az előtte lévő utcán összegyülekezett és a komoly hírre tekintélyes számúvá dagadt, jó részben katonákból álló polgárőrség parancsnokai meggyőződtek a valóságról, szinte pereek alatt egész kis hadsereget indítottak az éjtszakai támadók elé. Jól ítélte Csupasz őrmester a helyzetet, mert igen is éppen ott találkozott össze a két csapat, ahol az országút a Magas-hegy tövében erre kanyarodik. Az esős hideg éjtszakán valódi csata keletkezett a csehek és a sátrándiak közt.

Hej, hány névtelen csatája van ennek az időnek, melyet a világháború nagy küzdelmei után olyan kicsinyeknek és olyan jelentékteleneknek látott maga a kor. Ezeket talán sose fogják feljegyezni a történelem könyvébe, és ezeknek a hősei talán még névtelenebbek lesznek, mint az a sok-sok százezer, ki messze, az ezredéves magyar határokon túl, adta áldozatul életét értelmetlen és bizonytalan, de hősi küzdelemben. Amikor már elhangzott a nagy háború utolsó lövése a hivatalos haretereken, itt bent a mi dombjaink, hegyeink, völgyeink táján, a mi folyóink partján, itt is, ott is utána kapott még egyszer a kiejtett puskának egy-egy engedni nem akaró magyar kéz, hogy belelőjjön az országrablók fel-felbukkanó hadába. És a százezernyi elszállt hősi magyar léleknek innen is, onnan is utána iramodott még egy-egy, hogy áldozatává legyen egy végső, halálos küzdelem utolsó felkapó tusáinak...

Hatalmas fákból álló tölgyes erdő borítja a Magas-hegy oldalát. Balra az országúttól, a város utolsó házaitól körülbelül egy órai járásra, mély vízmosásos völgy vájódik bele a hegybe, amelynek az alján alig láthatóan, bokroktól eltakarva

kis patak igyekszik lefelé. A patak vizét hidacska engedi át az országúton. Korom sötétségben tartott a híd felé a városból elindult felkelő sereg. Amikor ideérték, Tompa főhadnagy megállította a fegyveres népet, amely azután elhelyezkedett, egészen megszállva az utat és a hidat. Kajetánt meg a diákok legtöbbször, Battonyait is, egy esomó más emberrel együtt a vízmosságba helyezték el. Vigyázva ereszkedtek le az összeázott avaros partoldalra, hogy aztán odébb felkapaszkodjanak a vízmosság peremére. Ott aztán kegyetlenül hasrafektették őket, előre irányítva a puskákat, mintha hatalmas lövészárkokban lennének. Csak úgy losogott alattuk a víz. Battonyai fel-

szisszent, amikor testének egy-egy eddig még száraz helyét is bevette a nedvesség, de nagyon vigyázatosan szisszent, hogy az ellenség valamiképpen meg ne hallja. Pedig bátran szisszenhetett volna, mert a szél ugyancsak szisszegtette fölöttük a kopárrá vált őszi gallyakat. Kajetán most sem vesztette el jókedvét. Amikor már jó ideig heverték és figyeltek minden neszre, különösen pedig lent, az útnál történő dolgokra, egyszer csak nagykomolyan odaszólt társainak :

— Persze, pont ilyenkor kell otthon hagyni a kalocsnimat!

Ekkor lötték odalent az elsőt.

(*folyt. köv.*)

Lentebb közöljük a pontverseny végső eredményét. A legjobb pontszámúak, harmincegyen nyertek könyv, illetve képjutalmat. (Ezekon kívül vannak az évközi sorsoláson nyert nyeremények.) A nyertesek nevét vastagon szedtük. Kérjük őket, hogy egy levelezőlapra közöljék címüket.

I. CSOPORT.

Babarczy Juliánna 132, Balogh Barnabás 163, Becker Margit 140, Bendl Andor 191, Bohár László 186, legifj. Bókay János 85, Bradács Gizella 38, Budai Jolán 191, Bujdos Rózsi 68, Cornides Edit 191, Csaba Jolán 28, Dános Erzsébet 20, ifj. Demény Géza 26, Deutsch János E. 83, Eröss Jolán 114, Faragó Tibor 25, Füllő Zoltán 185, Fodor Endre 78, Frank Irén 124, Frint Anna 142, Györk Erzsébet 191, Haeseler Edit 128, Hajdu Béla, 56, Hauer András 116, Honéczy Pál 70, Hricsovszky Erzsébet 116, Jakabfi Frigyes 162, Karlovicz János 99, Katona Magda 191, Kárpáthy Ilona 21, Keken Márta 187, Kelemen Mária 187, Keller Klári 187, Kiss József 30, Kiss Henriette 28, Kiszely András 171, Kochán János 79, Kovács Dénes 32, Kresz Ernő 82, Lang Ferenc 84, Lip-ták János 177, Márkus Jenő 110, Matulay Sándor 177, Matúz István 51, Maurer Margit 168, Melis János 75, Merczel Zsuzsa 191, Mihály Edit 98, Mikler Panni 32, Mockovesák Géza 79, Németh Alfréd 30, Ostffy Éva 91, Pálkás Irén 191, Péchy László 77, Pitz Ilona 122, Pomicsán Imre 101, Ritterer Gertrúd 73, Ruttkay Zoltán 83, Sass Miklós 32, Schweickhard Ernő 73, Sol-

tész Judit 83, Szemes Irma 191, Szepessy Zoltán 32, Sziklai Miklós 180, Tiszavölgyi Miklós 32, Tompa Sándor 79, Tremmel Károly 69, Vetsey Klára 191, Werner Sári 81, ifj. Zeéri Pósch Géza 159.

II. CSOPORT.

Barcza Piroska 45, Becskő Zsuzsánna 149, Bendl Erzsébet 33, Bielek Endre 109, Bóné Margit 16, Bödecs József 16, Brand Béla 145, ifj. Esztergály Gyula 152, Farkas István 32, Filipinyi János 160, Filyó János 53, Gumhalter Ilus 155, Habersack Gerda 120, Hoepfner Gitta 42, Juhász Ilona 26, Kendeh K. Márta 182, Kiszely Pál 94, Kovalszky Viktor 42, Kozma Márta 46, Krmetzky Pál 73, Láng Miklós 143, Lehóczky Erzsébet 68, Marschalkó Gyula 146, Merczel Antal 191, Metzl Béla 106, Molnár Pál 28, Onody György 67, Pekány György 23, Péter Géza 105, Polónyi Sarolta 17, Stiassny Éva 28, Süle Károly 22, Szabadosi Tivadar 26, Szalay Kata 48, Szemere Kató 53, Szolár Pál 31, Takáts Paula 154, Virágh Gyula 123, Erdélyi János 12, Hartmann Róbert 43, Kauczil Ottilia 30, Weber Károly Imre 40, Wieland Mária 23, Maresek György 19, Raksányi János 6, Mihály Sándor 17.

TARTALOMJEGYZÉK.

Vezércikkek.

	lap
A lützeni hős emlékezete	49
A reformátor emlékezete. R. M. Gy.	105
Feltámadás. Ruttkay-Miklian Géza.	177
Föl egy új márciusra! Ruttkay-Miklian Géza	153
Ifjúság a jövő. Weltner Rezső	25
Karácsonyi mesék. K. A.	73
Ki gondolt erre?	3

Mindennap az Élet Könyvéből.

Ádventi szolgálat — Ádventi tisztelet	
Ádventi hit — Tanuljunk a szeretet	
hónapjában szeretetet (december) . . .	
Ittész Mihály	80
A nagy élet titka — Mi mutatja, hogy	
Jézus él? — Jézus révén mi is élethez	
juthatunk (szeptember). Gáncs Aladár	6
Ellentéteken keresztül — egység Isten-	
nel (november). Zászkaliczky Pál . . .	56
Győzelmek (október). Danhauser László .	31
Örüljetek (január). vitéz Magassy Sándor	109
— — (február). D. L.	141
— — (március). Ruzicska László	159
— — (április). Erős Sándor	184
— — (május—augusztus)	210

Dőlt betűs bibliai cikkek.

Az Akron	214
Bélyeggyűjtők és nem gyűjtők. Gáncs A.	
Hallottatok. — Gáncs Aladár	8
Két figyelmeztetés. K. A.	162
Kétmillió aláírást . . . . . K. A.	58
Konferenciának	32
Megdöbbenél-e? H. Z.	82
Még a kis gyermekek is . . . . . K. A.	112

Regény.

	lap
Sír a fergeteg. Cserepes Sándor 38, 67, 124, 151, 175, 198, 235	98

Elbeszélések.

A csodaváró bolt. (Zsenge). Schütz Ödön	227
A déli harangszó. Liedemann Éva	155
A kanári. Steiner Klára	190
A kecske és a szalmakalap. Laki Tibor .	190
A tengeralattjáró. Szántó Róbert	28
A vadkanok rémei	16
Bőjti álom (Zsenge). Vértesy Marietta .	195
Isten követségében. Böszörményi Jenő .	74
Hajnalvárás. Kemény Péter	132
Jánoskám, gyere ide! Vas Ilona	9
Jenőke megjavul. Kemény Péter	86
Nagy fekete könyv (Zsenge). Pétery Márta	224
Tikk-takk. Kárpáthy Ilona	91

Versek.

Anyám születésnapjára. Keszler László	183
Elszakadt a cipőm. Barok István	142
Három hangszer	97
Hitvallás. Schütz Ödön	164
Karikajáték	96
Lélekvándorlás	97
Magyar nóta. Barok István	164
Nem tudom én. Barok István	131
Tündérország	227

Történelmi, földrajzi stb. tanulmányok.

A magyar Felvidéken. Utazó	14
A magyar vizek multjából. Horváth Károly	62
A magyar történetírás útjai. Keken András	119

	lap		lap
A saajógömöri kis iskola nagy pátrónusa.		Képzőművészeti körök. Freund János . . .	90
Oravecz Ödön	129	Nemzeti képzőművészeti kiállítás.	
A történetírás új útjai. Valér Erik . . .	19	Freund János	223
A világ és az ember. Gaál József	118	Róma. Valér Erik	204
	149, 154, 192	Velence. Valér Erik	138
Az evangélikus svéd ifjúság. Kiss György	182		
Az evangélikus svéd nép. Wolf Lajos . . .	135	Kézimunka. Glock Klára.	
Gusztáv Adolf szellemében. Maier András	50	Dichtl-csipke	172
Kossuth Lajos. Keken András	173	Horgolt sál	44
Lórántffy Zsuzsánna kertjei. Horváth		— —	71, 127
Károly	34	Lámpaernyő	230
„Nemzet nélkül még csak van nyelv, de			
nyelv nélkül nincs nemzet.” Marcsek		Fúrjunk-faragjunk.	
Sára	188	Az anyag. Levius Ernő	121
Régi utazók Budán és Pesten. Szigethy		Váltóáramú elektromoscsövek. Micsinay	
Lajos	78	Péter	168
Utazgató régi magyar diákok Szigethy			
Lajos	143	Vegyések, apróságok.	
Megemlékezések.		A kínai fal	115
A hetvenéves Hauptmann	89	Az evangélium egy olasz bélyegen. S. J.	146
A Nóbel-díj. Láng Margit	69	Berlitz, avagy tanuljunk-e modern nyelv-	
A 400 éves Báthory István. B. D.	156	vet? B. D.	94
Arany János	27	Beszámoló szépirodalmi és tudományos	
Az anya a magyar irodalomban. Ze-		pályázatunkról	101
lenka Margit	201	Bezártak egy iskolát. D. L.	220
Az aszódi Petőfi Önképzőkör ötvenéves		Búcsúznak. B. D.	229
jubileumára. Oravecz Ödön	53	Czinóber-mondások	26, 55, 123
Báró Simonyi József óbester	43	Éledő remények	107
Hazatért	148	Gal. 6, 2. S. J.	114
Kisújszállási pásztorünnep. Zelenka		Hogyan tanuljunk? B. D.	60
Margit	36	Innen-onnan. P. F. 47, 70, 171, 197, 232	
Október 6. — Október 31. K. A.	37	Keresd a kapcsolatot . . . Ittész Mihály .	198
Megemlékezés Gárdonyi Gézáról. Ze-		Képek Luther életéből. S. J. 123, 137, 167, 194, 206	
lenka Margit	84	Kisasszonyok és fiatal urak	45
Moravcsik Mihály emlékezete. Oravecz		Könyvismertetés. (Ember, küzdj!) . . .	150
Ödön	11	Laci baklövésai. Szigethy Lajos	222
Widovszky Kálmán. B. D.	5	Lajos	166
		Luther-mondások	181
Művészet.		Maturandusok	218
A Wagner-évfordulóra (==)	147	Megkérdezettvén afelől, hogy mit jelent.	
Brahms János (==)	221	Luther	170
Doré Gusztáv (==)	165	Mit olvassunk? K. A.	66
Erkel Ferenc, a legmagyarabb zenész.		Pályázatok	24, 103
Böhm Dezső	207	Statisztikai adatok középiskolás ifjúsá-	
Firenze. Valér Erik	178	gunkról. Vankó Richard	66
Idegen kézbe került magyar műkincsek			
sorsa. Láng Margit	116	Hírek.	
		— —	48, 72, 104, 128, 193

	lap		lap
Arany budapesti szobra	27	Kézimunka. (Glock Klára rajzai) 44, 71,	127, 172
Báthory István képe	156	Kínai fal	115
Báthory István sírja Krakkóban	157	Kisújszállási pásztorünnep (2 kép — Dr.	
Buda és Pest a török hódoltság korában	79	Zelenka Margit fényképei)	36
Corvin-kódex	116	Kolozsvár látképe	104
Csengey Gusztáv arcképe	54	Krakkó látképe	158
Duna medre Budapesten	62	Krasznahorka vára	15
Firenze: Battistero	179	Lórántffy Zsuzsanna arcképe	34
„ dóm	178	Luther Márton képe. (Lühnsdorf rajza) .	106
„ Uffizi	180	Mátyás és Beatrix reliefjei	117
„ Uffizi és Palazzo Vecchio (Va-		Munkács vára	35
lér Erik metszete.)	51	Murány vára	14
Gárdonyi Géza arcképe	84	Nagyszalonta: csonka torony	27
Gárdonyi Géza sírja Egerben	85	Pisai campanile. (Valér metszete)	88
Görög templom. (Valér metszete)	30	Pozsony a várral	107
Gusztáv Adolf arcképe	49	Sárospatak vára	35
Hauptmann Gerhardt arcképe	89	Selmecbánya a bányászati és erdészeti	
Hogyan tanuljunk? (Kusinszky Matild		főiskolával	108
rajzai — 2 kép)	60, 61	Stockholm látképe	135
Hónapok (Valér metszetei): szeptember	4	Tisza áradása ellen védő füzesek	65
október	33	Tisza árvízgát Szolnok mellett	64
november	57	Vaskapu csatorna	63
december	76	Velence: Canale Grande	138
január	111	„ Szent Márk-tér	139
február	133	Vidovszky Kálmán arcképe	5
március	162	Wagner Richard arcképe	147
április	182	Wagner Richard baireuthi színháza	147
május	211		

AZ ELŐFIZETÉSEKET SÜRGŐSEN KÜLDJÉTEK BE!

XI. ÉVFOLYAM, 9—10. SZÁM.

BUDAPEST, 1933. MÁJUS—JÚNIUS.

IFJÚ ÉVEK. Ifjúsági folyóirat. Kiadja: **Algóver Andor.**

Felelős szerkesztő: **RUTTKAY-MIKLIÁN GYULA.**

Főszerkesztő: **Dr. BŐHM DEZSŐ.**

Lapunk minden hó 10-én jelenik meg a tanév folyamán.

Előfizetési ára egy évre **4** pengő, egyes szám ára **50** fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV., Deák-tér 4, II. emelet.

A kiadóhivatal vezetője: **Ruzicska László.**

Postatakarékpénztári csekk számla száma 26111.

Hivatalos és fogadó-órák minden szombaton 6—7.

Széchenyi István. 77. Rizs, németül. 78. Műveltető igeképző. 79. Magas hőfokú levegőből. 80. Szereti a filmeket. 82. A lakás berendezése. 83. Összetett mássalhangzó. 84. Atyafi. 85. Itt korcsolyázunk. 87. Régi ürmérték. 90. Fil... 91. Ford. szájviz. 92. Nikkel fűtülő. 94. A tűz lángra ... 96. Ösvény, ékezethiba. 97. Nem veszi tekintetbe. 99. Angol reggeli fon. 100. Német névelő.

Függőleges sorok: 1. Nagyon ismert verssor. 2. Ugyaneben a versben szereplő állat. 3. Mindenkinek van, (belső szerv). 4. Olasz város. 5. Szám. 6. K. E. V. 7. Tészta is van ilyen. 8. Szerb város. 9. Ásvány. 10. Kicsike madár. 12. Elmenő. 13. Ilyen ház a villa is. 15. Régi bútordarab. 17. Stb. 18. Svéd úszó. 19. A jutalmak a helyes megfejtőket... 20. Mihály. 21. Eredet, latinul. 22. Lövő luk, ékezethibával. 24. L. R. Y. Z. 25. Ráijeszt. 26. Becézett

Ennek a rejtvénynek a megfejtése már nem számít a pontversenybe. A megfejtők közt egy szép könyvet sorsolunk ki.

Beküldési határidő: június 15.

ÜZENETEK REJTVÉNYFEJTŐKNEK.

Jakabfi F. Kiigazítottuk. Tévedés volt.

Bohár L. A. A 6. sz. megfejtéséért 23. pont jár. A II. betűrejtvény semmiképpen sem lehet: Nap-nap után várom. Gondold csak meg! Így tehát összesen 18 pontod van. Még pedig sorban így következnek: 30, 35, 17, 15, 26, 23, 23, 17. A tévedés onnan származott, hogy a 4. számban 83 pontot jeleztünk tévesen a helyes 82 helyett. Ez egészen bizonyos.

Kelemen M. A számítás helyes. Már t. i. a mi számításunk. Ha egyszer erre jársz a szerkesztőség felé, megmutatjuk összes megfejtésedet.

Kiszely András. A két pontot beszámítottuk. Így 169 helyett 171 pontod van.

női név. 27. Jámbor. 28. Kötőszó. 29. Ford. segítője. 30. Vallást változtat. 31. Ezzel jó a virstli. 32. Nap, latinul. 33. Az ősmagyarok urai. 40. Fűszer. 42. Állat és fogoly (két szó). 43. Ford. joggal, latinul. 45. Ford. földműves számszám. 46. Cipőtalp készül belőle. 48. Ő, németül. 49. Merev, kemény. 53/a. Átballag. 55. Ford. ezek tartják a házat. 57. Ital télen. 61. Ebben esendülnek a verssorok. 62. Gyors, ném. fon. utolsó betűje kettőzve. 64. A 100. vissz. társa. 65. Ford. .... a juhász számaron. 66. Bab, fon. 68. Régi kőkorszak fon. 71. Csonka Niobe. 72. Ford. zenei műszó. 73. Ford. pityke. 74. Gyakorító igeképző. 75. Ford. összeesik. 76. Ijesztő látomás. 81. A bíró. 86. Alapítványáról világhírű tudós. 88. Kenőanyag ékezethibával. 89. Autómárka. 93. övé lat., ford. jog, lat. 95. Buta, használt idegen szóval. 98. Kettős mássalhangzó.

Fillő Z. Bohár L.-nak szóló üzenetünkben is közöltük, hogy az a bizonyos rejtvény semmiképpen sem lehet: Nap-nap után várom. „Holnap“-ot nem lehet így kifejezni: „nap-nap után.“ Azt a panaszodat pedig, hogy valakinek a pontozásában tévedtünk, még pedig a javára, csak úgy vizsgálhatnánk meg, ha megírnád, hogy ki az a valaki. Az állítólagos tévedést úgy beállítani, mint ahogy te leveledben teszed, nem szabad.

Becskő Zs. Csak sajtóhiba volt az oka annak, hogy a 6. szám megfejtéséért 25 helyett csak 21 pontot írtunk javadra. Kijavítottuk, s így most 149 pontod van.

(Folytatás a 237. oldalon.)

MAJUS 21-ÉN, VASÁRNAP LESZ AZ

IFJÚ ÉVEK

ELŐFIZETŐINEK

KIRÁNDULÁSA

Gyülekezés $\frac{1}{2}$ 9 órakor a Deák-téri templom udvarában, vagy 10 órakor a Farkasréti — 59-es — villamos külső végállomásánál. Délután 6 óra tájban érkezünk vissza a Déli pályaudvarhoz; a Deák-térre tartókat odakisérjük.

A

kiránduláson juttatjuk egyik igazolt előfizetőnknek
az IFJÚ ÉVEK VILLÁJÁT!!!

A villa képét mostani számunkban bemutatjuk

A kirándulás ékes rendjéről gondoskodnak a szerkesztőség
férfi- és nőtagjai

Minél többen jöjjetek!